

กรอบโครงสร้าง หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

จัดทำโดย สำนักด้านทุจริตศึกษา
สำนักงาน ป.ป.ช.

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มเป้าหมายของหลักสูตร ดังนี้

๑. กลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)
๒. กลุ่มอุดมศึกษา
๓. กลุ่มทหาร และตำรวจ
๔. กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ
๕. กลุ่มโค้ช
๖. กลุ่มประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้
สำหรับ กลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)

๑.ความเป็นมาของหลักสูตร

“ป่าไม้” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญต่อระบบนิเวศและเป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนยังมีประโยชน์ในแง่ของการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ได้ลดน้อยลงเนื่องจากการถูกรุกรานและถูกทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อตัดต้นไม้ การถางป่า รวมถึงการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในภาพรวม

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อาทิ การออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้และประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งการทุจริตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ประเทศไทยพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางแนวทางเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว อีกทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันร้องแจ้งการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้มีการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตผ่านกลไกการศึกษา ซึ่งถือเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนความคิดของคน จึงได้จัดทำชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทุจริตศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าในปัจจุบันเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง “การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้” เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในส่วนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ควรจะต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ ในเบื้องต้น รวมทั้งสภาพปัญหาต่าง ๆ ในด้านทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงการอนุรักษ์และการแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรป่าไม้ จนนำไปสู่การปลูกฝังแนวคิดในการการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากป่าไม้อย่างยั่งยืน

๒.วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้

๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สภาพและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้

๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนและแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรป่าไม้ได้

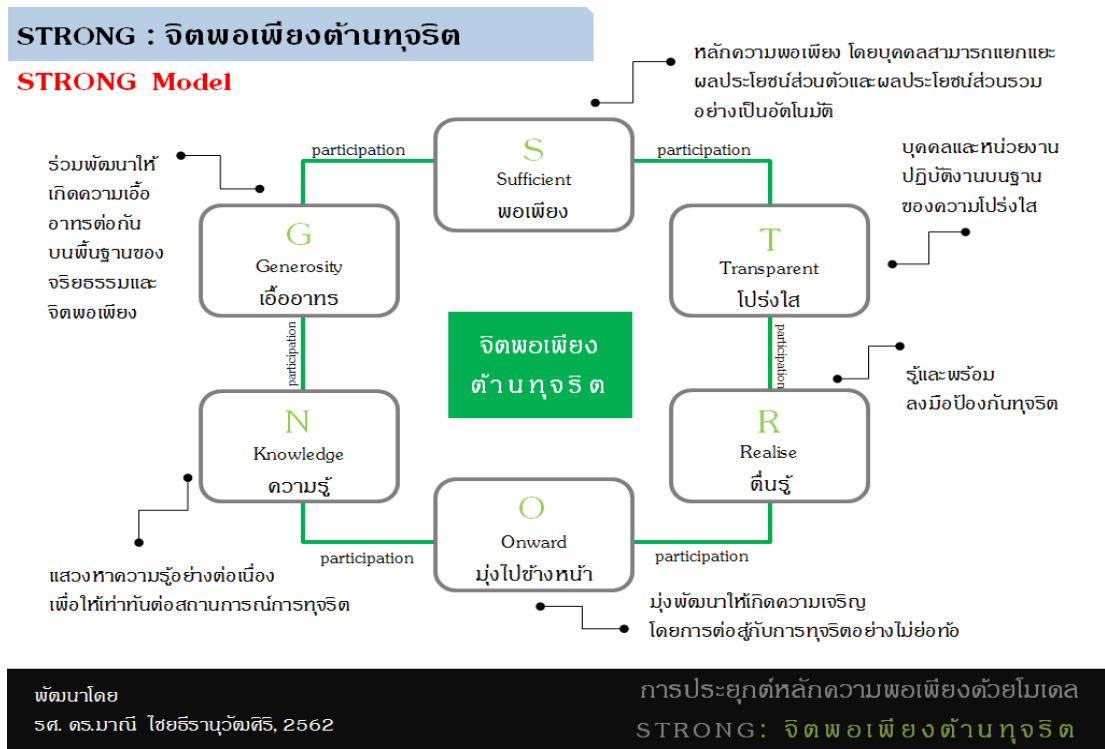
๓.โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	กำเนิดของป่าไม้ - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ - ความหมายของการอนุรักษ์ป่าไม้ (สงวน/รักษา/ฟื้นฟู/พัฒนา/ใช้อย่างยั่งยืน) - ความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์กับทรัพยากร - คุณประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ทางตรง ▪ ทางอ้อม 	๖
๒	รักษป่าไม้ - จำนวนพื้นที่ป่า - ความอุดมสมบูรณ์ของป่า - การจัดการป่าในประเทศไทย - ปัญหา สถานการณ์ (ผลกระทบ)	๗
๓	การอยู่ร่วมกันของคนกับป่า - การแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม - การใช้ทรัพยากรป่าไม้ - การตระหนักรู้	๗
รวม		๒๐

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์ และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทร บนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำ สร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดย รองศาสตราจารย์ ดร. ภาณี ไชยธีรานุกัฒศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient: S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น

ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีความใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

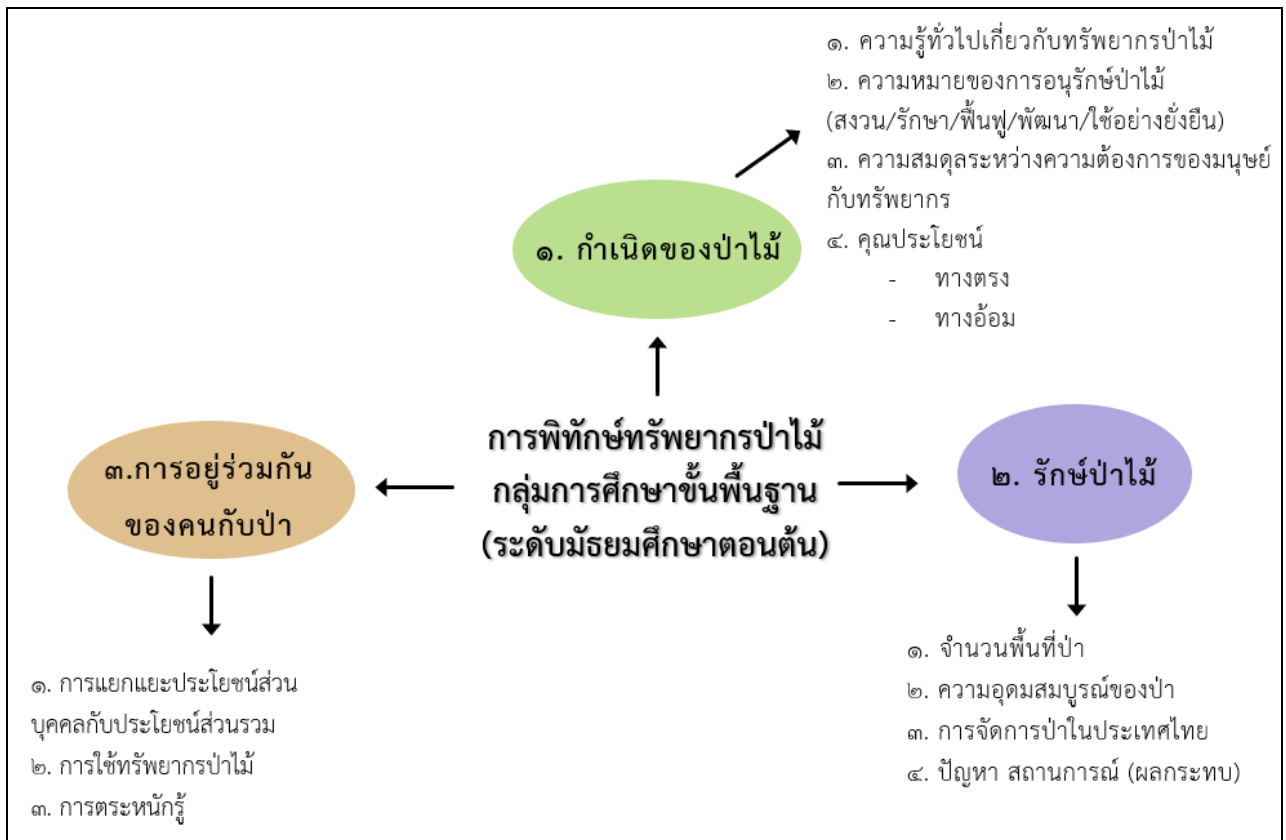
จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G)

ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรง ส่งผลต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

สำหรับกลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๑	กำเนิดของป่าไม้	๑. อธิบายความหมายของทรัพยากรป่าไม้ได้ ๒. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ได้ ๓. ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้	๖	๑. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ ๒. ความหมายของการอนุรักษ์ป่าไม้ (สงวน/รักษา/ฟื้นฟู/พัฒนา/ใช้อย่างยั่งยืน) ๓. ความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์กับทรัพยากร ๔. คุณประโยชน์ -ทางตรง -ทางอ้อม	๑. พอเพียง (Sufficient: S) ๒. ตื่นรู้ (Realize: R) ๓. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๔. ความรู้ (Knowledge: N)	-การบรรยายในชั้นเรียน -การสืบค้นข้อมูล -การแบ่งกลุ่มอภิปราย -การใช้กรณีศึกษา -การทัศนศึกษา	-สื่อ power point -คลิป VDO -สื่อสิ่งพิมพ์ -ใบกิจกรรม -สื่อดิจิทัล	-ห้องสมุด -เว็บไซต์ -แพลตฟอร์ม -เส้นทางศึกษาธรรมชาติ - ศูนย์การเรียนรู้	-การทดสอบ -การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย -การสังเกตพฤติกรรม การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
๒	รักษ์ป่าไม้	๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้ได้ ๒. เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ได้	๗	๑. จำนวนพื้นที่ป่า ๒. ความอุดมสมบูรณ์ของป่า ๓. การจัดการป่าในประเทศไทย ๔. ปัญหา สถานการณ์ (ผลกระทบ)	๑. พอเพียง (Sufficient: S) ๒. โปร่งใส (Transparent: T) ๓. ตื่นรู้ (Realize: R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity: G)	-การอภิปราย -การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) -การเรียนรู้โดยใช้โครงงาน (Project based Learning) -การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)	-คลิป VDO -สื่อสิ่งพิมพ์ -ใบกิจกรรม -กรณีศึกษา	- เว็บไซต์ - แหล่งข้อมูลออนไลน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - วิทยาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ห้องสมุด	- การสังเกตการอภิปรายกลุ่ม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๓	การอยู่ร่วมกันของคนกับป่า	๑.ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ๒.แยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรป่าไม้ได้	๗	๑.การแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ๒.การใช้ทรัพยากรป่าไม้ ๓.การตระหนักรู้	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	-การใช้สถานการณ์จำลอง -การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การเรียนรู้โดยใช้เกม (Game based Learning) -การระดมสมอง	-คลิป VDO -สื่อสิ่งพิมพ์ -ใบกิจกรรม -กรณีศึกษา	- เว็บไซต์ - แหล่งข้อมูลออนไลน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - วิทยากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ห้องสมุด	-การสังเกตพฤติกรรม -การประเมินผลงาน -การประเมินผลการอภิปรายกลุ่ม -การตรวจสอบใบกิจกรรม

๕.แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทัศนศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือรื้อรักษาทรัพยากรป่าไม้ การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖.แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้
สำหรับ กลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

๑.ความเป็นมาของหลักสูตร

“ป่าไม้” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญต่อระบบนิเวศและเป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนยังมีประโยชน์ในแง่ของการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ได้ลดน้อยลงเนื่องจากการถูกรุกรานและถูกทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อตัดต้นไม้ การถางป่า รวมถึงการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในภาพรวม

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อาทิ การออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้และประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งการทุจริตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ประเทศไทยพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางแนวทางเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว อีกทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันร้องแจ้งการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้มีการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตผ่านกลไกการศึกษา ซึ่งถือเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนความคิดของคน จึงได้จัดทำชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทุจริตศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าในปัจจุบันเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง “การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้” เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในส่วนของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้และเข้าใจในการร่วมอนุรักษ์ป่าไม้ โดยสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนการตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อนำไปสู่การสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากป่าไม้อย่างยั่งยืน

๒.วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สภาพและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนและแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรป่าไม้ได้

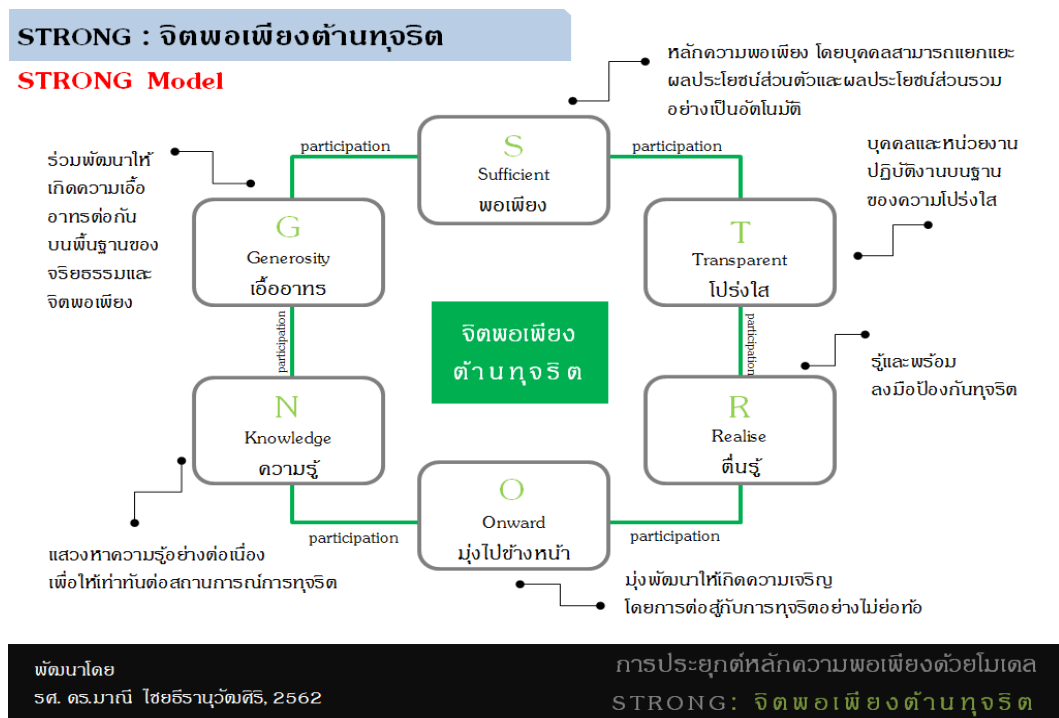
๓.โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	ป่าไม้งาม <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ป่าไม้ (สงวน/รักษา/ฟื้นฟู/พัฒนา/ใช้อย่างยั่งยืน) - ความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์กับทรัพยากร - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชนิดป่ากับการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ - คุณประโยชน์ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ทางตรง ▪ ทางอ้อม 	๖
๒	ป่าคือผู้ให้ <ul style="list-style-type: none"> - มูลค่าของป่า <ul style="list-style-type: none"> -ด้านเศรษฐกิจ -สิ่งแวดล้อม - ความอุดมสมบูรณ์ของป่า - ป่าไม้กับระบบนิเวศ - ปัญหา สถานการณ์ (ผลกระทบ) 	๗
๓	คนงดงาม <ul style="list-style-type: none"> - ประโยชน์ส่วนบุคคล - ประโยชน์ส่วนรวม - การใช้ทรัพยากรป่าไม้ - การตระหนักรู้ 	๗
รวม		๒๐

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์ และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความรู้ ความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทร บนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำ สร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ภาณี ไชยธีรานุกุลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient: S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น

ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

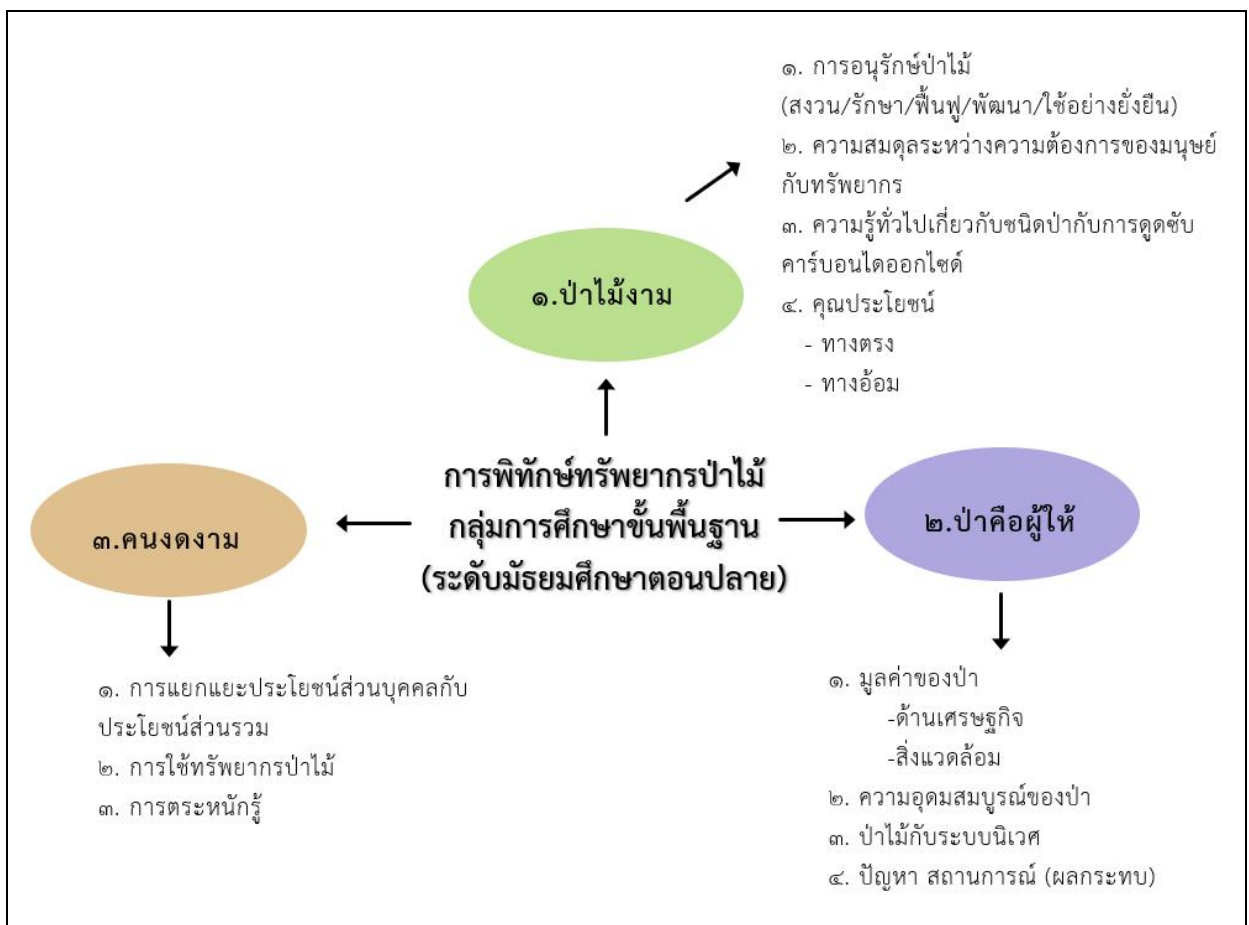
จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญ

ต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม
 รังเกียจการทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๑	ป่าไม้งาม	๑. อธิบายความหมายของทรัพยากรป่าไม้ได้ ๒. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ได้ ๓. ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้	๖	๑. การอนุรักษ์ป่าไม้ (สงวน/รักษา/ฟื้นฟู/พัฒนา/ใช้อย่างยั่งยืน) ๒. ความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์กับทรัพยากร ๓. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชนิดป่ากับการดูดกลับคาร์บอนไดออกไซด์ ๔. คุณประโยชน์ -ทางตรง -ทางอ้อม	๑. พอเพียง (Sufficient: S) ๒. ตื่นรู้ (Realize: R) ๓. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๔. ความรู้ (Knowledge: N)	๑. บรรยายในชั้นเรียน ๒. สืบค้นข้อมูล ๓. แบ่งกลุ่มอภิปราย ๔. กรณีศึกษา ๕. ทักษะศึกษา	- สื่อ ppt. - คลิป VDO - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - website - platform - เส้นทางศึกษาธรรมชาติ - ศูนย์การเรียนรู้	- การทดสอบ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
๒	ป่าคือผู้ให้	๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้ได้ ๒. เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ได้	๗	๑. มูลค่าของป่า -ด้านเศรษฐกิจ -สิ่งแวดล้อม ๒. ความอุดมสมบูรณ์ของป่า ๓. ป่าไม้กับระบบนิเวศ ๔. ปัญหาสถานการณ์ (ผลกระทบ)	๑. พอเพียง (Sufficient: S) ๒. โปร่งใส (Transparent: T) ๓. ตื่นรู้ (Realize: R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity: G)	- อภิปราย - ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - โครงการ (Project based Learning) - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)	- คลิป VDO - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบกิจกรรม - กรณีศึกษา	- website - แหล่งข้อมูลออนไลน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - วิทยาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ห้องสมุด	- สังเกตการอภิปรายกลุ่ม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน - สถานการณ์จำลอง - บทบาทสมมุติ

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๓	คนงดงาม	๑.ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ๒.แยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรป่าไม้ได้	๗	- การแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม - การใช้ทรัพยากรป่าไม้ - การตระหนักรู้	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	-สถานการณ์จำลอง -ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - เกม (Game based Learning) -การระดมสมอง -อภิปราย -บทบาทสมมติ	-คลิป VDO -สื่อสิ่งพิมพ์ -ใบกิจกรรม -กรณีศึกษา	- website - แหล่งข้อมูลออนไลน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - วิทยาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ห้องสมุด	-การสังเกตพฤติกรรม -ประเมินผลงาน -ประเมินผลการอภิปรายกลุ่ม -การตรวจสอบใบกิจกรรม

๕.แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทักษะศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่าง ๆ

๖.แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สำหรับ กลุ่มอุดมศึกษา

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

“ป่าไม้” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญต่อระบบนิเวศและเป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนยังมีประโยชน์ในแง่ของการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ได้ลดน้อยลงเนื่องจากการถูกรุกรานและถูกทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อตัดต้นไม้ การถางป่า รวมถึงการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในภาพรวม

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อาทิ การออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้และประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งการทุจริตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ประเทศไทยพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางแนวทางเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว อีกทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันรังเกียจการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้มีการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตผ่านกลไกการศึกษา ซึ่งถือเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนความคิดของคน จึงได้จัดทำชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าในปัจจุบันเริ่มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง “การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้” เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในส่วนของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา นอกจากจะต้องเรียนรู้และเข้าใจในการร่วมอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืนแล้ว ควรวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการด้านทฤษฎีด้านทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนการสร้างสรรค์นวัตกรรม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากป่าไม้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการด้านทฤษฎีด้านทรัพยากรป่าไม้
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างสรรค์นวัตกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

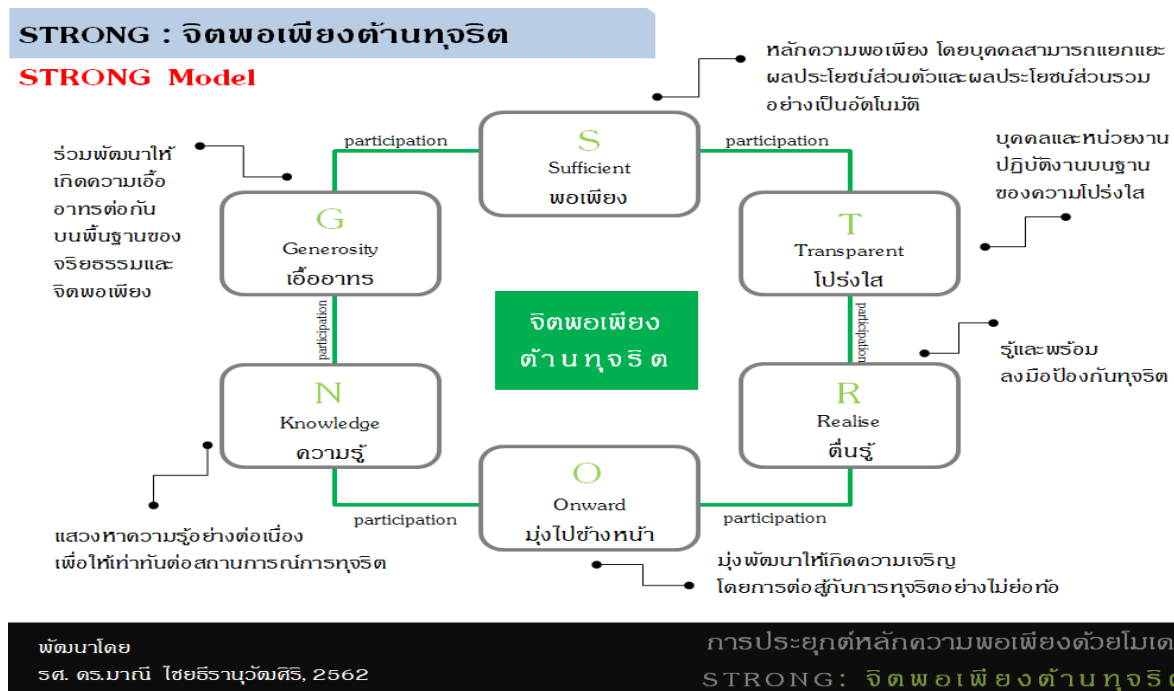
ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
๑	<p>ป่ายั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ป่าไม้ (สงวน/รักษา/ฟื้นฟู/พัฒนา/ใช้อย่างยั่งยืน) <ul style="list-style-type: none"> ▪ ความหลากหลายทางชีวภาพ ▪ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ▪ การดูดซับก๊าซคาร์บอนของป่าแต่ละชนิด - ความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์กับทรัพยากร - การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 	๕
๒	<p>เทคโนโลยีป่าไม้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ/เทคโนโลยีสื่อสารสังคม - การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ /เทคโนโลยีสื่อสารสังคม - กรณีศึกษาการทฤษฎีด้านทรัพยากรป่าไม้ 	๒๐
๓	<p>จิตอาสาพัฒนาป่าไม้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ <ul style="list-style-type: none"> ▪ จิตสำนึก ▪ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ▪ ความรับผิดชอบต่อสังคม ▪ ความเสียสละ 	๑๒

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
๔	นวัตกรรมด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ - ความหมาย ประเภท และความสำคัญของนวัตกรรม - การสร้างสรรค์นวัตกรรม และกรณีศึกษานวัตกรรมด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ - การนำนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ - การส่งผ่านนวัตกรรม	๘
รวม		๔๕

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมี ความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริต และเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยตรงศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกัฒศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตี๋นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) **เอื้ออาทร (Generosity : G)**

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

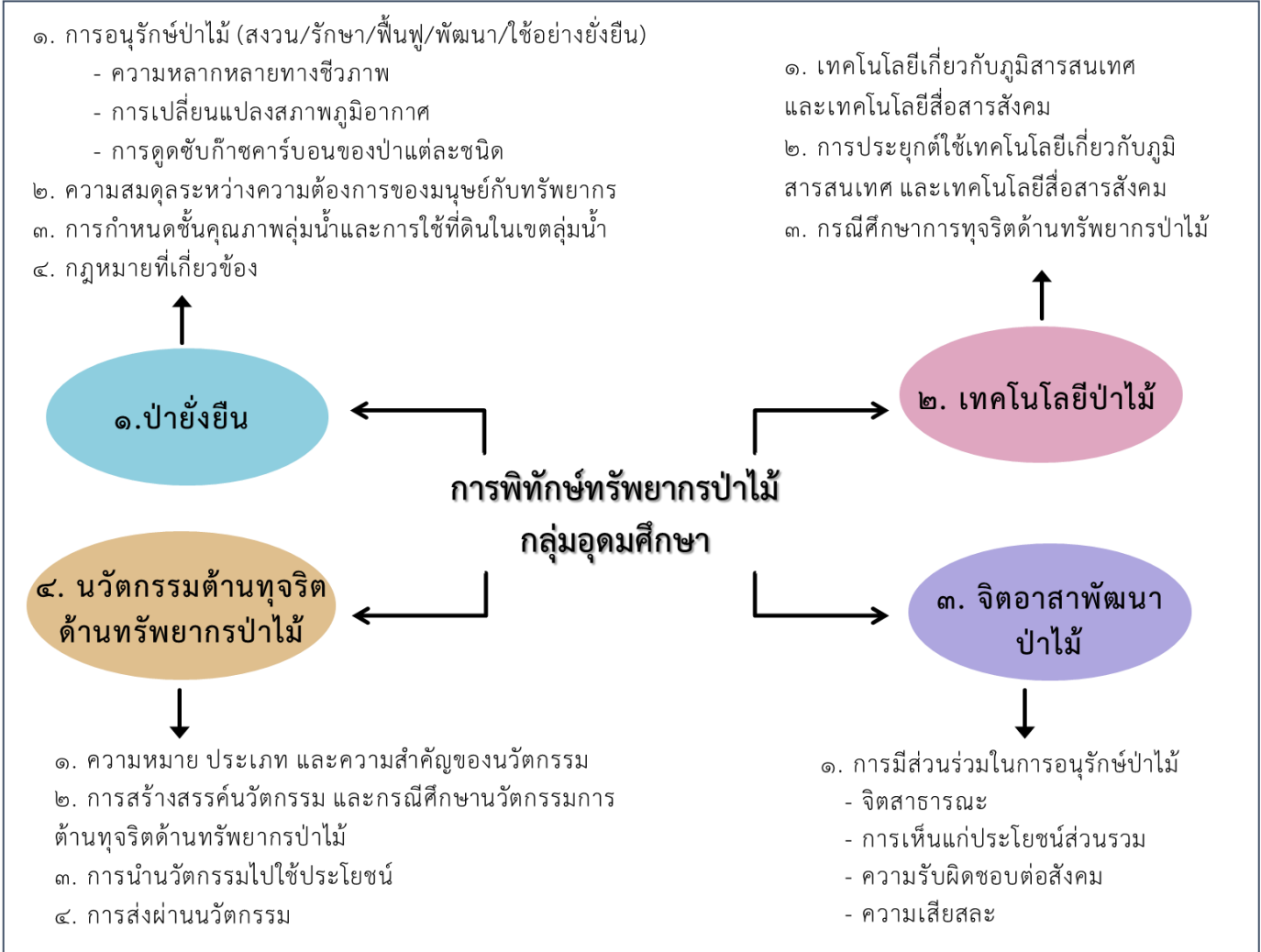
กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทน และความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มอุดมศึกษา

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๑	ป่ายั่งยืน	๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	๕	๑. การอนุรักษ์ป่าไม้ (สงวน/รักษา/ฟื้นฟู/พัฒนา/ใช้อย่างยั่งยืน) - ความหลากหลายทางชีวภาพ - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - การดูดซับแก๊สคาร์บอนของป่าแต่ละชนิด ๒. ความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์กับทรัพยากร ๓. การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ ๔. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - สถานการณ์จำลอง - โครงการ (Project based Learning) - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - วิเคราะห์กรณีศึกษา	- คลิปวีดีโอ - ภาพยนต์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ - การสังเกตพฤติกรรม - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๒	เทคโนโลยีป่าไม้	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เทคโนโลยีในการด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ ๒. เพื่อประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๒๐	๑. เทคโนโลยีเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ / เทคโนโลยีสื่อสารสังคม ๒. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ / เทคโนโลยีสื่อสารสังคม	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)	- บรรยาย - สถานการณ์จำลอง - โครงการ (Project based Learning) - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)	- สื่อดิจิทัล - คลิปวีดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การประเมินผลงาน ตรวจผลงาน และกรณีศึกษา

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
				๓. กรณีศึกษาการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity: G)	- สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - วิเคราะห์กรณีศึกษา - บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน - การฝึกปฏิบัติ			
๓	จิตอาสาพัฒนาป่าไม้	๑. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ได้ ๒. มีจิตสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	๑๒	การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ - จิตสาธารณะ - การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม - ความรับผิดชอบต่อสังคม - ความเสียสละ	๑. พอเพียง (Sufficient: S) ๒. โปร่งใส (Transparent: T) ๓. ตื่นรู้ (Realize: R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - สถานการณ์จำลอง - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การฝึกปฏิบัติ - ทศนศึกษา	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform - แหล่งเรียนรู้ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ ป่าชายเลน - ศูนย์การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี ป่าชุมชน	- การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล - การประเมินจากการสะท้อนผลการทำงานร่วมกัน
๔	นวัตกรรมด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	สร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการลดลงของทรัพยากรป่าไม้ได้	๘	๑. ความหมาย ประเภทและความสำคัญของนวัตกรรม ๒. การสร้างสรรค์นวัตกรรม และกรณีศึกษานวัตกรรม การด้านทุจริต	๑. พอเพียง (Sufficient: S) ๒. โปร่งใส (Transparent: T) ๓. ตื่นรู้ (Realize: R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)	- บรรยาย - สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - โครงการ (Project based Learning) - ปัญหาเป็นฐาน	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการอภิปราย - การสังเกต

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
				ด้านทรัพยากรป่าไม้ ๓. การนำนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ๔. การส่งผ่านนวัตกรรม	๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	(Problem based Learning) - วิเคราะห์กรณีศึกษา -การฝึกปฏิบัติ -การอภิปราย			พฤติกรรม -การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๕.แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทักษะศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

(๑) จัดทำเป็น ๑ รายวิชา จำนวน ๓ หน่วยกิต

(๒) จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถนำเนื้อหาใหม่ในหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ไปปรับใช้/ประยุกต์ใช้ในรายวิชาของตนเอง

(๓) จัดทำเป็นวิชาเลือก

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้
สำหรับ กลุ่มทหารและตำรวจ

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

“ป่าไม้” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญต่อระบบนิเวศและเป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนยังมีประโยชน์ในแง่ของการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ได้ลดน้อยลงเนื่องจากการถูกรุกรานและถูกทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อตัดต้นไม้ การถางป่า รวมถึงการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในภาพรวม

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาหรือเรียนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อาทิ การออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้และประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งการทุจริตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ประเทศไทยพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางแนวทางเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว อีกทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวังได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันรังเกียจการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้มีการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตผ่านกลไกการศึกษา ซึ่งถือเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนความคิดของคน จึงได้จัดทำชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทุจริตศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าในปัจจุบันเริ่มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง “การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้” เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในส่วนของผู้เรียนกลุ่มทหาร ตำรวจ ควรจะต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการด้านทุจริต ด้านทรัพยากรป่าไม้เพื่อให้การป้องกันการทุจริตในการใช้ทรัพยากรป่าไม้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรป่าไม้

๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการตรวจพิสูจน์/ตรวจสอบการกระทำความผิด และสามารถบังคับใช้กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรป่าไม้

๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

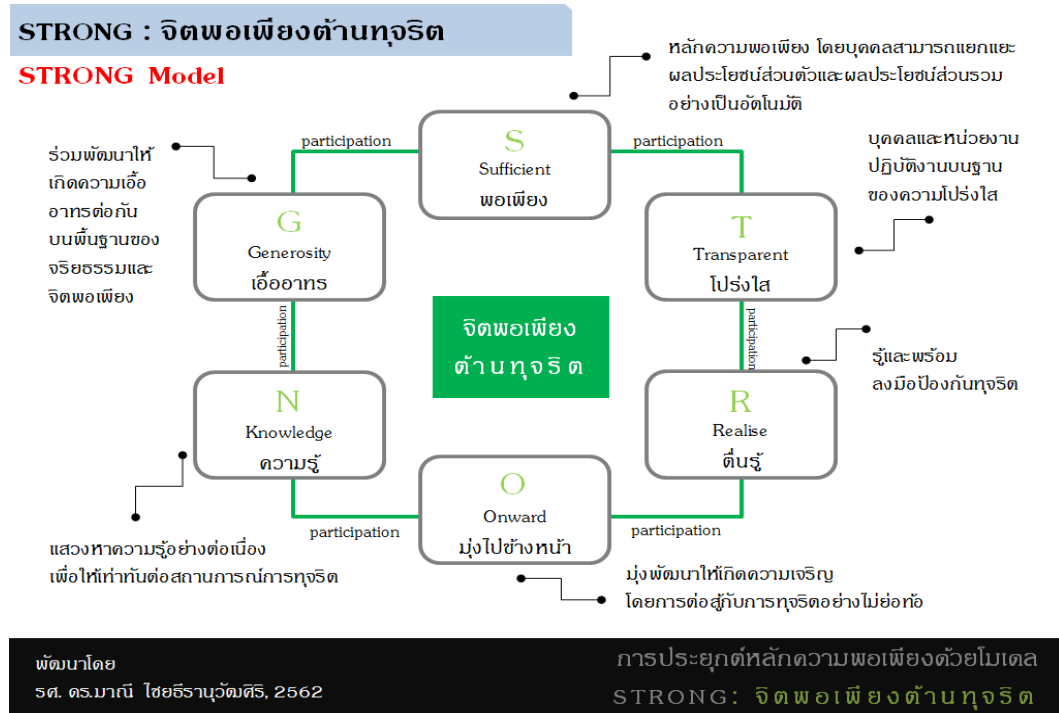
ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	มารู้จักกฎหมาย -การใช้ภาษาทางกฎหมาย/ระเบียบ -การตีความ -เจตนารมณ์ทางกฎหมาย	๔
๒	รู้จัก รู้จริง - กระบวนการตรวจพิสูจน์ และตรวจสอบการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ที่ดิน ไม้ ของป่า และสัตว์ป่า - การประเมินมูลค่าความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้	๓
๓	เทคโนโลยีป่าไม้ - การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ - กรณีศึกษาการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๒
รวม		๙

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรม

ไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงต้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient: S)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มั่งคั่ง โอปอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

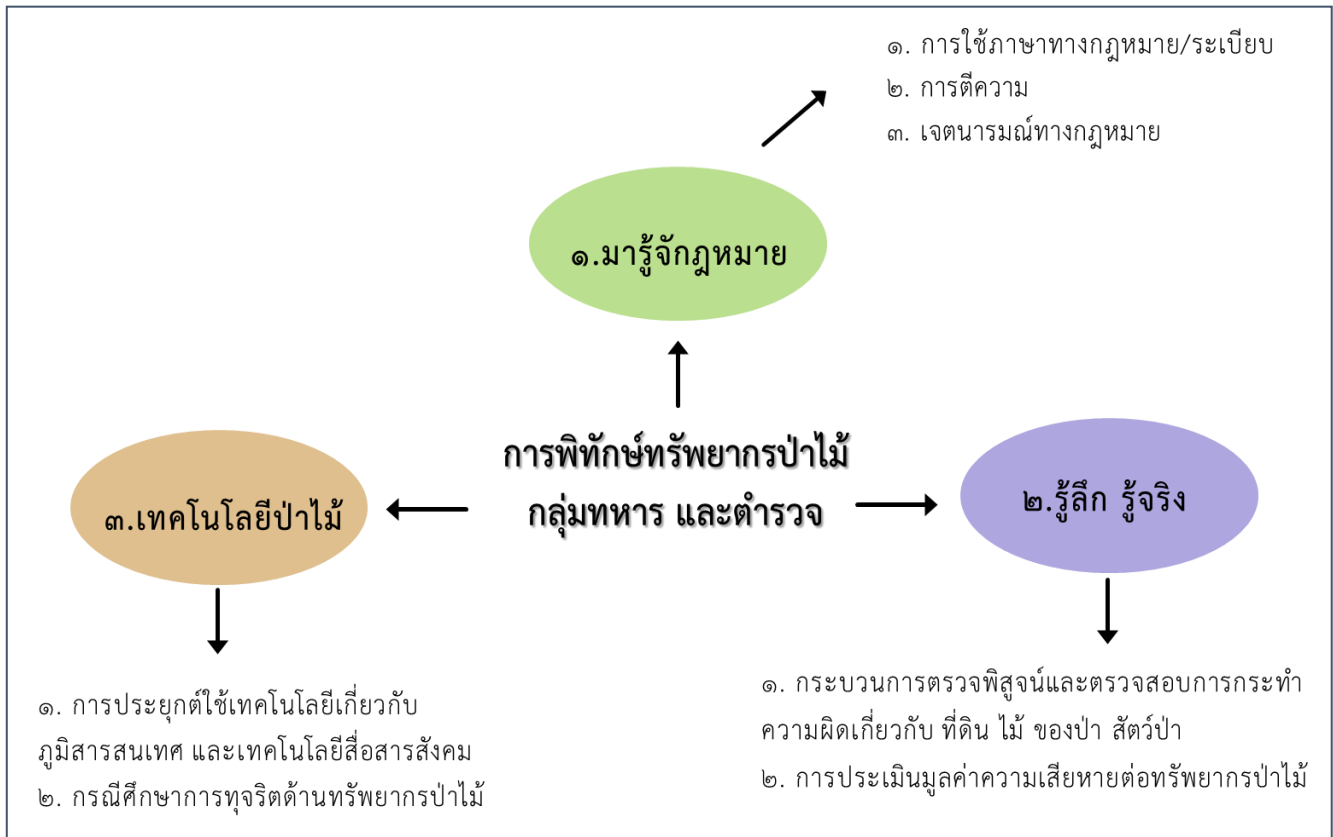
จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทน และความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มทหารและตำรวจ

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๑	มารู้จักกฎหมาย	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบที่แก้ไขและเพิ่มเติมด้านทรัพยากรป่าไม้	๔	๑. การใช้ภาษาทางกฎหมาย/ระเบียบ ๒. การตีความ ๓. เจตนารมณ์ทางกฎหมาย	๑. โปร่งใส (Transparent: T) ๒. ตื่นรู้ (Realize: R) ๓. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๔. ความรู้ (Knowledge: N)	-การบรรยาย -การอภิปราย -การใช้กรณีศึกษา	-สื่อดิจิทัล -คลิปวิดีโอ -เอกสารความรู้ -สื่อสิ่งพิมพ์	-ห้องสมุด - เว็บไซต์ - แพลตฟอร์ม	-การทดสอบ -การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการอภิปราย
๒	รู้จัก รู้จริง	เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการตรวจพิสูจน์/ตรวจสอบการกระทำผิดสามารถและบังคับใช้กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรป่าไม้	๓	๑. กระบวนการตรวจพิสูจน์/ตรวจสอบการกระทำผิดเกี่ยวกับ ที่ดิน ไม้ของป่า และสัตว์ป่า ๒. การประเมินมูลค่าความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้	๑. โปร่งใส (Transparent: T) ๒. ตื่นรู้ (Realize: R) ๓. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๔. ความรู้ (Knowledge: N) ๕. เอื้ออาทร (Generosity: G)	-การบรรยาย -การอภิปราย -การใช้กรณีศึกษา	-สื่อดิจิทัล -คลิปวิดีโอ -เอกสารความรู้ -สื่อสิ่งพิมพ์ -ใบความรู้ -ใบกิจกรรม	-ห้องสมุด - เว็บไซต์ - แพลตฟอร์ม	-การทดสอบ -การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการอภิปราย
๓	เทคโนโลยีป่าไม้	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๒	๑. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ ๒. กรณีศึกษาการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๑. พอเพียง (Sufficient: S) ๒. โปร่งใส (Transparent: T) ๓. ตื่นรู้ (Realize: R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N)	-การบรรยาย -การอภิปราย -การใช้กรณีศึกษา	-สื่อดิจิทัล -คลิปวิดีโอ -เอกสารความรู้ -สื่อสิ่งพิมพ์ -ใบความรู้ -ใบกิจกรรม	-ห้องสมุด - เว็บไซต์ - แพลตฟอร์ม	-การทดสอบ -การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการอภิปราย

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทักษะศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

(๑) ทหาร - หลักสูตรตามแนวทางการรับราชการและหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้

(๒) ตำรวจ - หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้
สำหรับ กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./ บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

“ป่าไม้” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญต่อระบบนิเวศและเป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนยังมีประโยชน์ในแง่ของการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ได้ลดน้อยลงเนื่องจากการถูกรุกรานและถูกทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อตัดต้นไม้ การถางป่า รวมถึงการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในภาพรวม

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อาทิ การออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้และประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งการทุจริตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ประเทศไทยพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางแนวทางเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว อีกทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันรังเกียจการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้มีการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตผ่านกลไกการศึกษา ซึ่งถือเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนความคิดของคน จึงได้จัดทำชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีการศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าในปัจจุบันเริ่มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา เรื่อง “การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้” เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในส่วนของผู้เรียนกลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ นอกจากจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ในเบื้องต้นแล้ว มีความจำเป็นจะต้องเรียนรู้ที่จะวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการต้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ โดยมีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบการกระทำผิด และบังคับใช้กฎหมาย จนนำไปสู่การสื่อสารต่อสังคมในการต่อต้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ อย่างเป็นรูปธรรม

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรป่าไม้

๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบการกระทำผิด การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรป่าไม้

๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการต้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้

๒.๕ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารสังคมในการต้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้

๒.๖ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการต้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

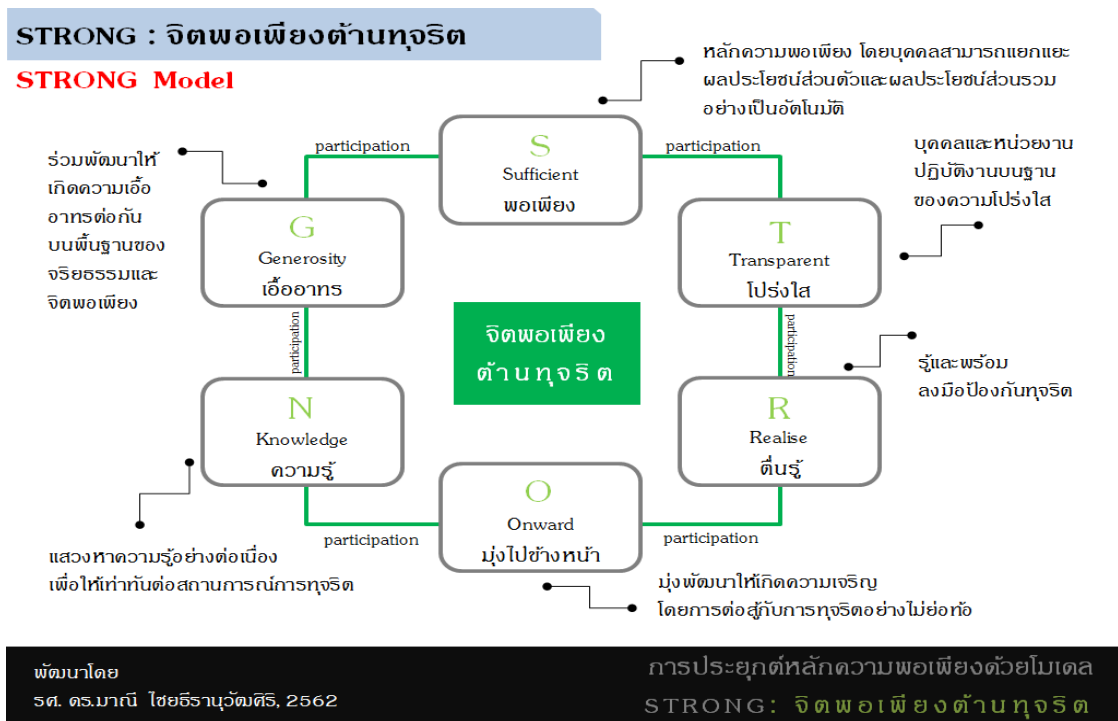
ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	กฎหมาย และจริยธรรมป่าไม้ ๑. กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง -เจตนารมณ์ทางกฎหมาย -การตีความทางกฎหมาย - นโยบายของรัฐ ๒. การบังคับใช้กฎหมาย ๓. หลักธรรมาภิบาล	๓
๒	รู้แล้วเราทำได้ ๑. กระบวนการตรวจพิสูจน์ และตรวจสอบการกระทำผิดเกี่ยวกับที่ดิน ไม้ ของป่า และสัตว์ป่า ๒. การประเมินมูลค่าความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้	๒
๓	รู้เทคโนโลยีป่าไม้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศ และเทคโนโลยีสื่อสารสังคม	๔

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๔	<p>ป่าไม้โปร่งใส</p> <p>๑. การจัดการอย่างมีส่วนร่วม</p> <p>๒. การเฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้</p>	๓
รวม		๑๒

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

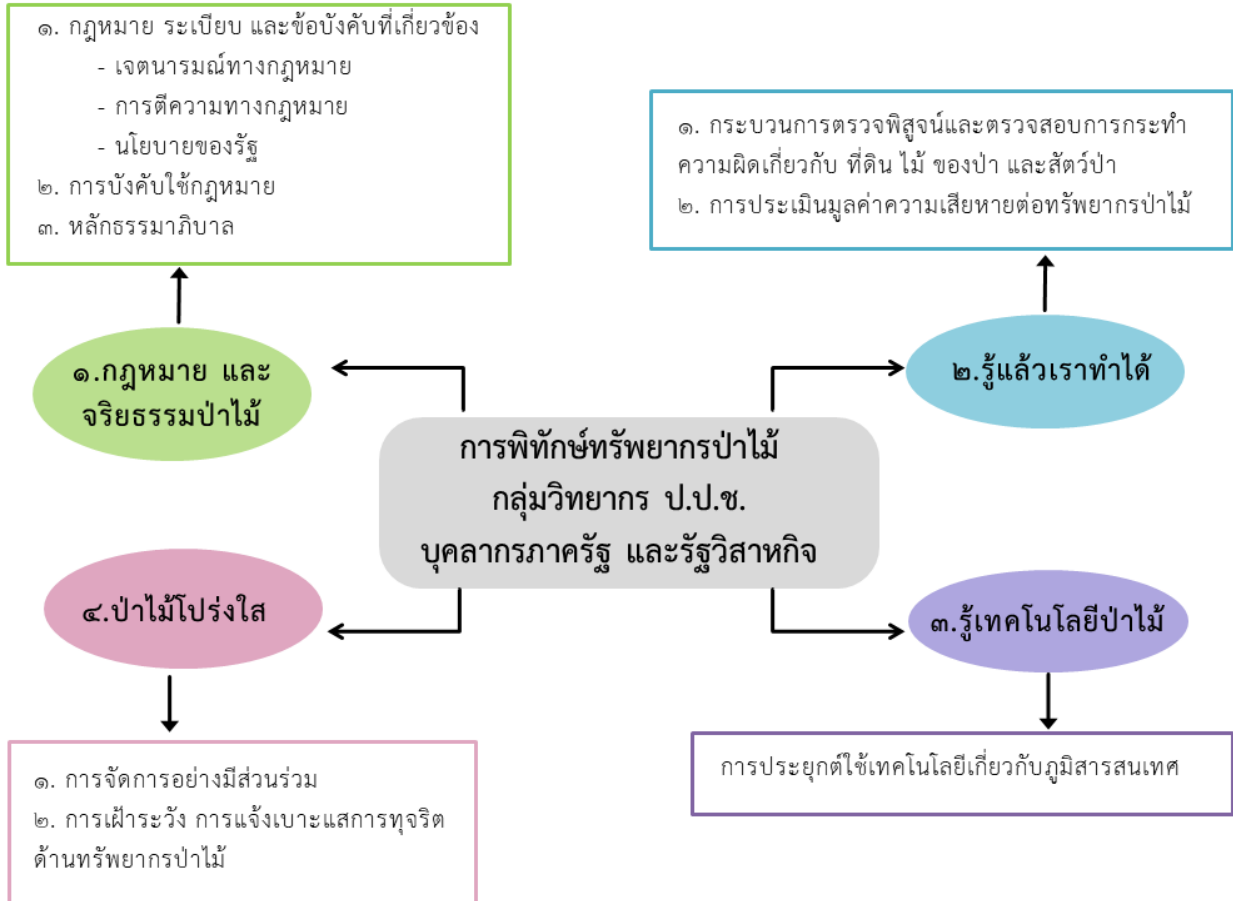
จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์เรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๑	กฎหมาย และ จริยธรรมป่าไม้	๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ด้านทรัพยากรป่าไม้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติงานตามภารกิจ และหน้าที่ภายใต้หลัก ธรรมาภิบาล	๓	๑. กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง -เจตนารมณ์ทาง กฎหมาย -การตีความทาง กฎหมาย - นโยบายของรัฐ ๒. การบังคับใช้ กฎหมาย ๓. หลักธรรมาภิบาล	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - การฝึกปฏิบัติ - กรณีศึกษา	-สื่อดิจิทัล -คลิปวิดีโอ -เอกสารความรู้ -สื่อสิ่งพิมพ์	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	-การทดสอบ -การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย -การสังเกตพฤติกรรม
๒	รู้แล้วเราทำได้	ตรวจสอบการกระทำ ความผิด และบังคับใช้ กฎหมาย และระเบียบ ที่เกี่ยวข้องด้าน ทรัพยากรป่าไม้	๒	๑.กระบวนการตรวจ พิสูจน์ และตรวจสอบ การกระทำความผิด เกี่ยวกับที่ดิน ไม้ ของป่า และสัตว์ป่า ๒. การประเมินมูลค่า ความเสียหายต่อ ทรัพยากรป่าไม้	๑.โปร่งใส (Transparent: T) ๒.ตื่นรู้ (Realize: R) ๓.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๔.ความรู้ (Knowledge: N) ๕.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - อภิปราย - วิเคราะห์ กรณีศึกษา - การฝึกปฏิบัติ	-สื่อดิจิทัล -คลิปวิดีโอ -เอกสารความรู้ -สื่อสิ่งพิมพ์ -ใบความรู้ -ใบกิจกรรม	-ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	-การทดสอบ -การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๓	รู้เทคโนโลยีป่าไม้	วิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ได้	๔	๑. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับภูมิสารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารสังคม ๒. กรณีศึกษาการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ ๓. การสื่อสารสังคม	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- อภิปราย - สถานการณ์จำลอง - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การฝึกปฏิบัติ	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๔	ป่าไม้โปร่งใส	มีส่วนร่วมในการด้านทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๓	๑. การจัดการอย่างมีส่วนร่วม ๒. การเฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - การฝึกปฏิบัติ	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทักษะศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่าง ๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๒) ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- (๓) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สำหรับ กลุ่มโค้ช

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

“ป่าไม้” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญต่อระบบนิเวศและเป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนยังมีประโยชน์ในแง่ของการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ได้ลดน้อยลงเนื่องจากการถูกรุกรานและถูกทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อตัดต้นไม้ การถางป่า รวมถึงการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในภาพรวม

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อาทิ การออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้และประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งการทุจริตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ประเทศไทยพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางแนวทางเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว อีกทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันร้องเรียนการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้มีการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตผ่านกลไกการศึกษา ซึ่งถือเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนความคิดของคน จึงได้จัดทำชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าในปัจจุบันเริ่มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง “การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้” เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการต้านทุจริต ในประเด็น “ทรัพยากรป่าไม้” สู่ภาคประชาชน คือ กลุ่มโค้ช ไม่ว่าจะเป็น โค้ช STRONG / ผู้นำชุมชน/ ฯลฯ เนื่องจากเป็นผู้ที่ส่งต่อความรู้ในการต่อต้านการทุจริตสู่ภาคประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น กลุ่มโค้ชควรจะต้องมีการเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมในพื้นที่ของตนเอง ตลอดจนควรมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต เช่น การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เพื่อให้การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างถ่องแท้ ตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่

๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่า และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องติดตาม ประเมินสภาพปัจจุบันของทรัพยากรป่าไม้ และสื่อสารสู่สังคมได้

๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้

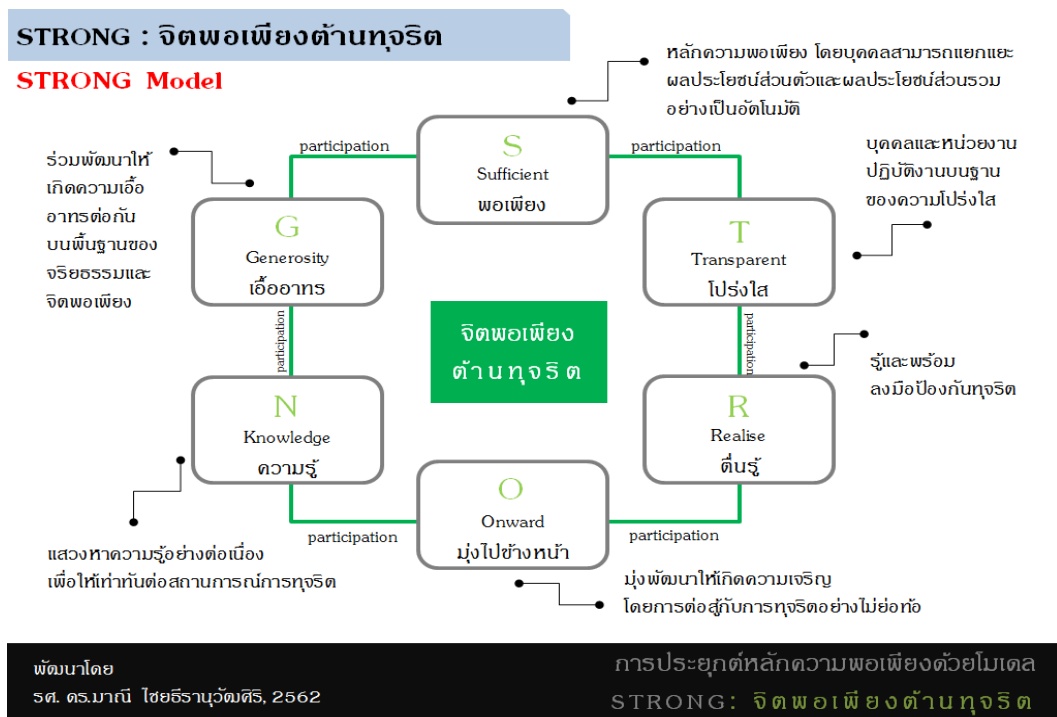
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	รู้จัก รู้จริง รู้ถ่องแท้ - การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามบริบททางสังคม	๓
๒	รู้ค่าป่าไม้ - ประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ - การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	๓
๓	รู้เทคโนโลยี - เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน - การสื่อสารการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องสู่สังคม	๓
๔	ฟ้ามีตา ป่ามีใจ - การเฝ้าระวังการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ - การแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ - การถ่ายทอดวิธีการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๓
รวม		๑๒

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความรู้ การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกูลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนียามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ

ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

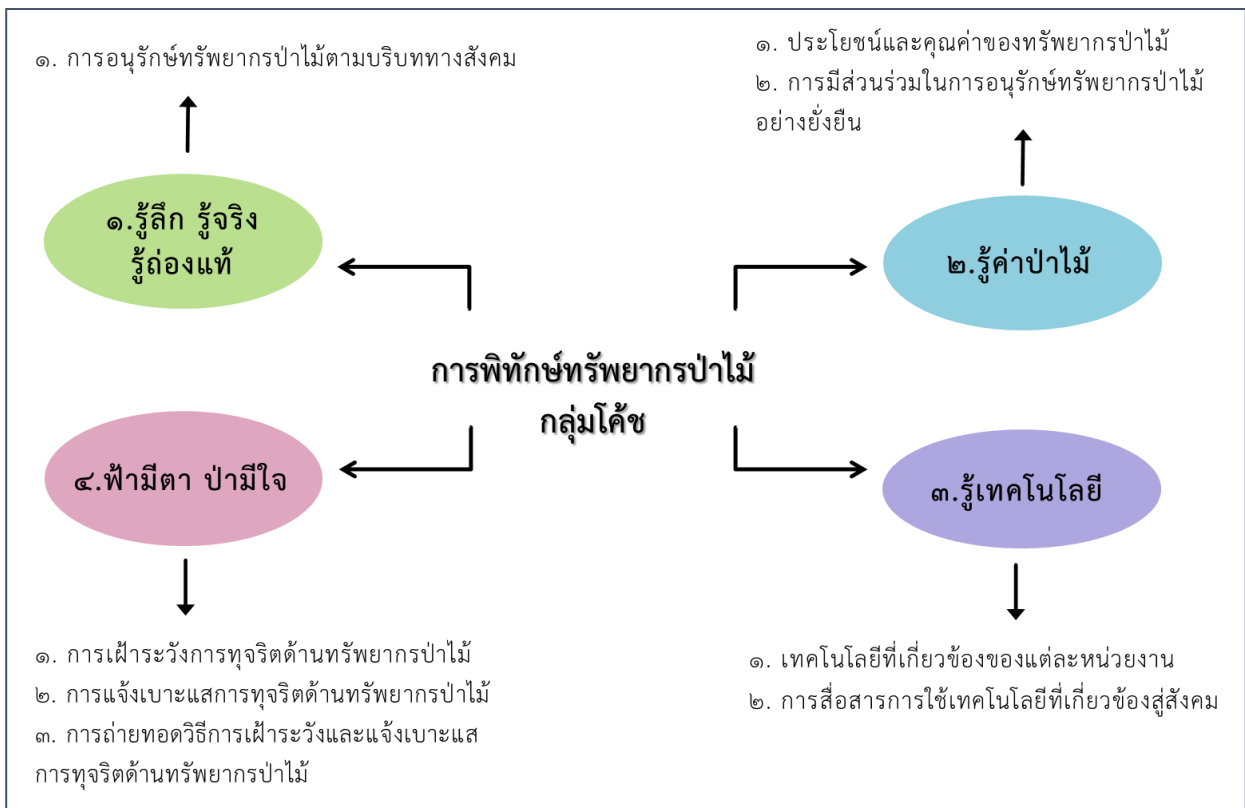
กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทน และความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้
กลุ่มโค้ช

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๑	รู้สึก รู้จริง รู้ถ่องแท้	มีความรู้ ความเข้าใจ ในการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้อย่างถ่องแท้ ตามบริบททางสังคม	๓	๑. การอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ตาม บริบททางสังคม	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - อภิปราย - กรณีศึกษา	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ
๒	รู้ค่าป่าไม้	๑. ตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของ ทรัพยากรป่าไม้ ๒. มีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อย่างยั่งยืน	๓	๑. ประโยชน์และ คุณค่าของทรัพยากร ป่าไม้ ๒. การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ อย่างยั่งยืน	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onwar: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- อภิปราย - กรณีศึกษา - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - บทบาทสมมติ	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๓	รู้เทคโนโลยี	๑. สามารถใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องติดตามประเมินผลได้ ๒. สามารถสื่อสารการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องสู่สังคมได้	๓	๑. เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน ๒. การสื่อสารการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องสู่สังคม	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - การฝึกปฏิบัติ	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๔	ฟ้ามีตา ป่ามีใจ	สามารถถ่ายทอดการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๓	๑. การเฝ้าระวังการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ ๒. การแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ ๓. การถ่ายทอดวิธีการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - การฝึกปฏิบัติ - สถานการณ์จำลอง	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทักษะศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่าง ๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๒) ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต/ผู้นำชุมชน
- (๓) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้
สำหรับ กลุ่มประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.ความเป็นมาของหลักสูตร

“ป่าไม้” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญต่อระบบนิเวศและเป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ตลอดจนยังมีประโยชน์ในแง่ของการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ได้ลดน้อยลงเนื่องจากการถูกรุกรานและถูกทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อตัดต้นไม้ การถางป่า รวมถึงการออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในภาพรวม

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อาทิ การออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้และประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งการทุจริตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ประเทศไทยพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางแนวทางเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว อีกทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันร้องแจ้งการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้มีการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตผ่านกลไกการศึกษา ซึ่งถือเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนความคิดของคน จึงได้จัดทำชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทุจริตศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าในปัจจุบันเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง “การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้” เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ประชาชน ถือเป็นภาคส่วนสำคัญในการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ ดังนั้น ประชาชนควรจะต้องมีความรู้และเข้าใจในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต ตลอดจนการตระหนักถึงคุณค่า และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อนำไปต่อยอดและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๒.วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่า และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องติดตาม ประเมินสภาพปัจจุบันของทรัพยากรป่าไม้
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้

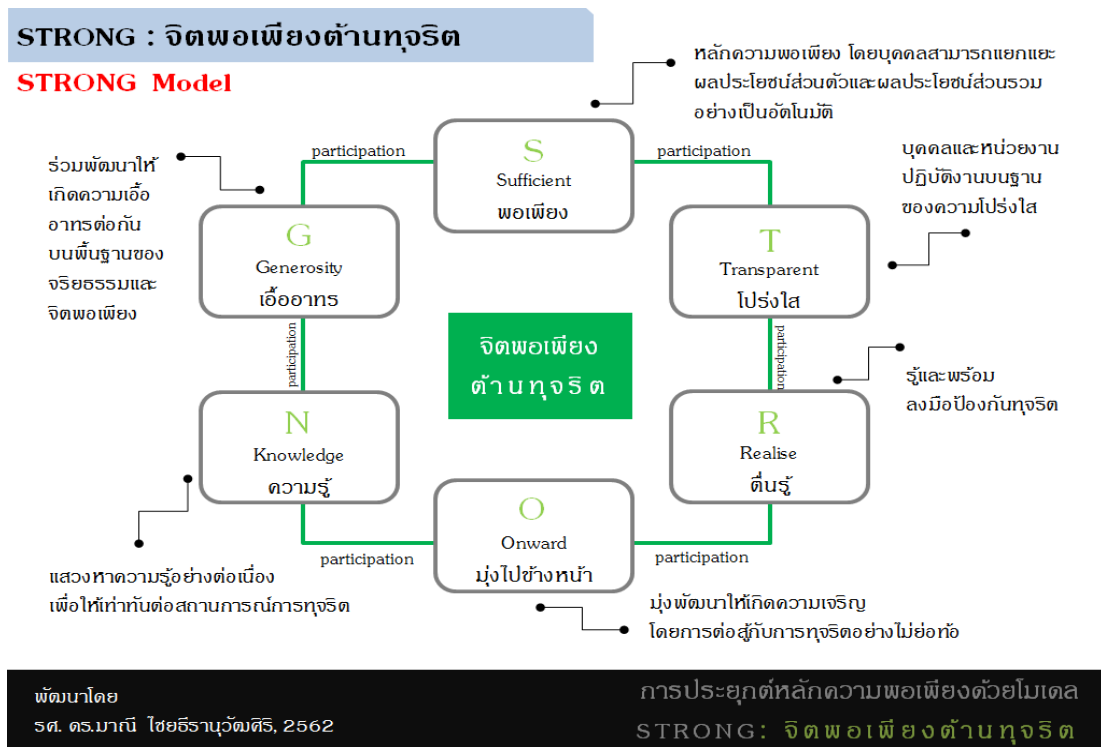
๓.โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	ป่าของเรา - การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	๓
๒	อยู่กับป่า - ประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ - การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	๓
๓	รู้เทคโนโลยี - เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน - การใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน	๓
๔	คนเฝ้าป่า - การเฝ้าระวังการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ - การแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๓
รวม		๑๒

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์ และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทร บนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำ สร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ภาณี ไชยธีรานวัฒน์ศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient: S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมมีระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น

ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G)

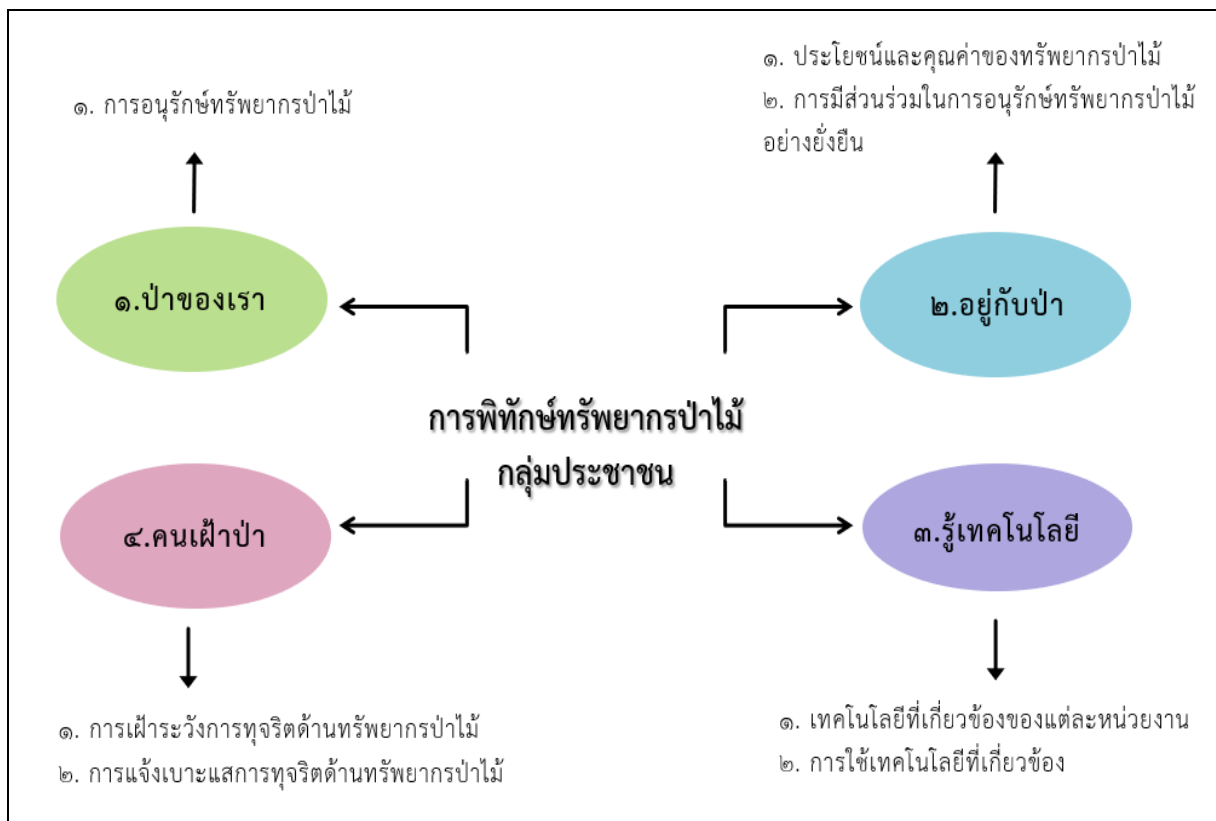

ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรง ส่งผลต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
๑	ป่าของเรา	มีความรู้ ความเข้าใจ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	๓	๑. การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - กรณีศึกษา	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การสังเกตพฤติกรรม
๒	อยู่กับป่า	๑. ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ ๒. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	๓	๑. ประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ ๒. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T) ๓.ตื่นรู้ (Realize: R) ๔.มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕.ความรู้ (Knowledge: N) ๖.เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - กรณีศึกษา	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การสังเกตพฤติกรรม
๓	รู้เทคโนโลยี	สามารถใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน สถานการณ์การอนุรักษ์	๓	๑. เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน	๑.พอเพียง (Sufficient: S) ๒.โปร่งใส (Transparent: T)	- บรรยาย - กรณีศึกษา - ฝึกปฏิบัติ	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรป่าไม้	STRONG model				
		ทรัพยากรป่าไม้ได้		๒. การใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	๓. ตื่นรู้ (Realize: R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity: G)		- ใบความรู้		
๔	คนเฝ้าป่า	มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๓	๑. การเฝ้าระวังการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้ ๒. การแจ้งเบาะแสการทุจริตด้านทรัพยากรป่าไม้	๑. พอเพียง (Sufficient: S) ๒. โปร่งใส (Transparent: T) ๓. ตื่นรู้ (Realize: R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity: G)	- บรรยาย - การฝึกปฏิบัติ - สถานการณ์จำลอง	- สื่อดิจิทัล - คลิปวิดีโอ - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - เว็บไซต์ - platform	- การสังเกตพฤติกรรม - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ

๕.แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทัศนศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖.แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) จัดฝึกอบรมให้กับภาคประชาชน
- (๒) จัดเป็นกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน
- (๓) บูรณาการกับวิถีชีวิตในชุมชน
- (๔) จัดเป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ สำหรับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรอบโครงสร้าง
หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลุ่มเป้าหมายของหลักสูตร ดังนี้

- กลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)
- กลุ่มอุดมศึกษา
- กลุ่มทหาร และตำรวจ
- กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ
- กลุ่มโค้ช
- กลุ่มประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สำหรับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการจัดการกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนาธรรมที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคนผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทุจริตศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรป่าไม้ ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

ดังนั้น “การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” จึงเป็นเรื่องหนึ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นผลประโยชน์ของชาติ และมีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าชายเลน แนวชายหาด เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อประเทศ เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ตลอดจนสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างมากมาย ปัจจุบันการพัฒนาประเทศทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล อีกทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม

เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง หรือใช้ในทางที่มีขอบกั้นก็จะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุมการเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยควรมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด จึงนำสู่การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้ และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในการนี้ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้เกิดความหวงแหนในทรัพยากรสำคัญของชาติ รวมถึงปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต แยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมได้ มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

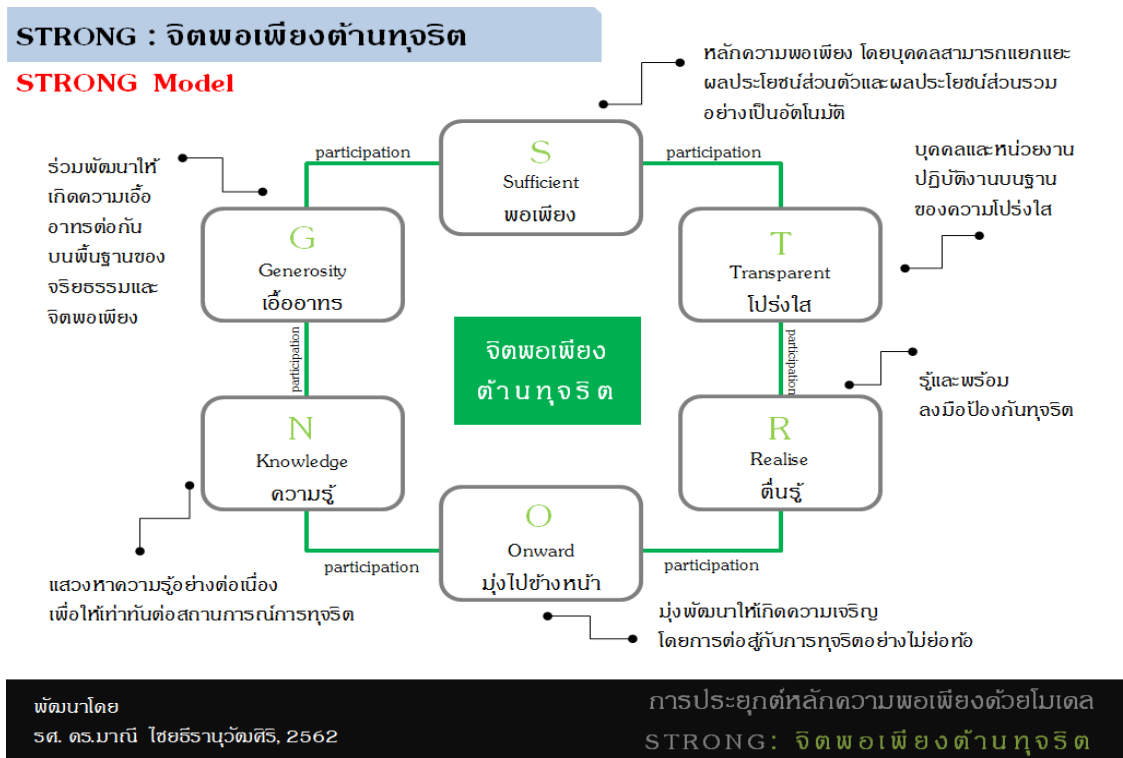
ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	รู้ทะเล : แหล่งกำเนิดสรรพชีวิต (เรื่อนำรู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ความหมายและประเภทของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๔
๒	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ความหมายการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - แนวคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - การใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน	๒
๓	ทะเลเปลี่ยน (ปัญหาและผลกระทบ) - สถานการณ์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (การกัดเซาะชายฝั่ง / สิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง/การท่องเที่ยวทางทะเล/การประมง) - สภาพปัญหาและผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - รูปแบบการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ไม่เหมาะสม	๖
๔	พิทักษ์ทะเลงาม (การแก้ไขปัญหา) - สถานการณ์ปัญหาการทุจริตที่ส่งผลต่อทรัพยากรทางทะเลชายฝั่ง - แนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น	๘
รวม		๒๐

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ

ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

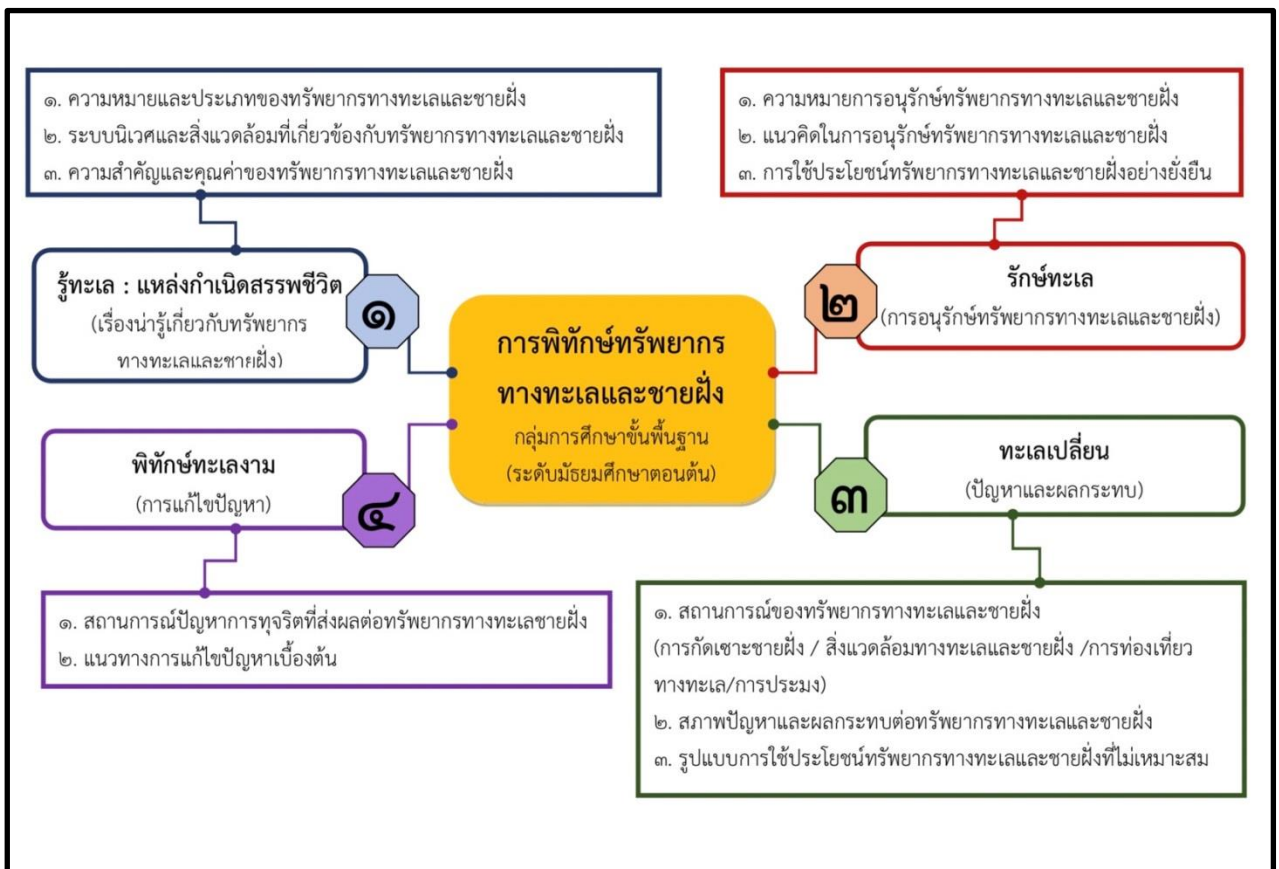
กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้

ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG - จิตพอเพียงต้านทุจริต ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็ง เสริมสร้างความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตของประชาชนทั่วไป

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำหรับกลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๑	รู้ทะเล : แหล่งกำเนิด สรรพชีวิต (เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง)	๑. อธิบายความสำคัญของ ระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้ ๒. อธิบายประโยชน์ของ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๔	๑. ความหมายและ ประเภทของทรัพยากร ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง ๒. ระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง ๓. ความสำคัญและ คุณค่าของทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)	- เอกสาร ความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล เช่น คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์สั้น	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - platform https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	- การทดสอบ - การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม - การสังเกตการ อภิปรายกลุ่ม - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ - การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน
๒	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง)	๑. อธิบายความหมายและ แนวคิดการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้ ๒. วิเคราะห์คุณค่าของ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๒	๑. ความหมายการ อนุรักษ์ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง ๒. แนวคิดในการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง ๓. การใช้ประโยชน์ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งอย่างยั่งยืน	ความรู้ (Knowledge: N)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)	- เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล เช่น คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์สั้น	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - platform https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	- การทดสอบ - การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม /การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๓	ทะเลเปลี่ยน (ปัญหาและ ผลกระทบ)	ระบุสภาพปัญหาและ ผลกระทบที่มีต่อ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๖	๑. สถานการณ์ของ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง (การกัดเซาะ ชายฝั่ง / สิ่งแวดล้อมทาง ทะเลและชายฝั่ง /การท่องเที่ยวทางทะเล /การประมง) ๒. สภาพปัญหาและ ผลกระทบต่อทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง ๓. รูปแบบการใช้ ประโยชน์ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่งที่ไม่ เหมาะสม	๑. ความรู้ (Knowledge : N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้โครงงานเป็น ฐาน (Project based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็น ฐาน (Phenomenon based Learning)	-เอกสารความรู้ -สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม -สื่อดิจิทัล เช่น คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์สั้น	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง - platform https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	-การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม /การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ -การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน
๔	พิทักษ์ทะเลงาม (การแก้ไขปัญหา)	๑. อภิปรายความสำคัญ ของการด้านทุจริตได้ ๒. ระบุช่องทางการแจ้ง เบาะแสได้	๘	๑. สถานการณ์ปัญหาการ ทุจริตที่ส่งผลต่อ ทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่ง ๒. แนวทางการแก้ไข ปัญหาเบื้องต้น	๑. ตื่นรู้ (Realize : R) ๒. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) ๓. โปร่งใส (Transparent : T) ๔. เอื้ออาทร (Generosity : G)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์ จำลอง - การใช้โครงงานเป็น ฐาน (Project based Learning) - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)	-คลิปวิดีโอ -ภาพยนตร์สั้น -เอกสารความรู้ -สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม -สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง - platform https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	-การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม /การอภิปราย -การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัด การเรียนรู้ -การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
						<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) 			

๕.แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทักษะศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖.แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สำหรับ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑.ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการจัดการกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนาธรรมที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคนผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรป่าไม้ ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

ดังนั้น “การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” จึงเป็นเรื่องหนึ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นผลประโยชน์ของชาติ และมีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าชายเลน แนวชายหาด เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อประเทศ เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ตลอดจนสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างมากมาย ปัจจุบันการพัฒนาประเทศทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล อีกทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้

อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง หรือใช้ในทางที่มีขอบกั้นก็จะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุมการเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการเข้าใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยควรมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด จึงนำสู่การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้ และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในการนี้ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้เกิดความหวงแหนในทรัพยากรสำคัญของชาติ รวมถึงปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต แยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมได้ มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน

๒.วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถระบุช่องทางการแจ้งเบาะแส และช่องทางการร้องเรียนในการเฝ้าระวังการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น

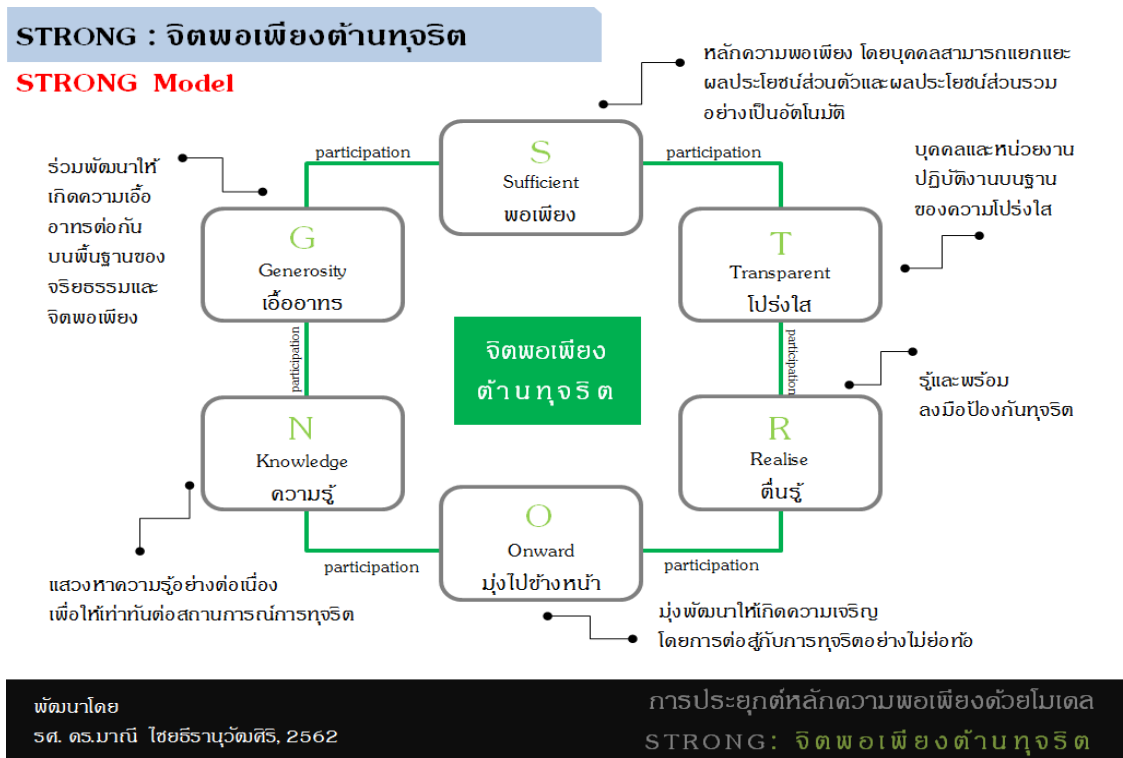
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	รู้ทะเล : แหล่งกำเนิดสรรพชีวิต (เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ความสำคัญของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง (ชายหาด ป่าชายเลน ปะการัง หล้าทะเล)	๔
๒	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ความหมายการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - แนวคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - การใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน	๓
๓	ทะเลเปลี่ยน (ปัญหาและผลกระทบ) - สถานการณ์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ - สภาพปัญหา สาเหตุและผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้	๔
๔	พิทักษ์ทะเลงาม (การป้องกันการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ไม่เหมาะสม) - กฎหมายเบื้องต้นเกี่ยวกับการป้องกันการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - รูปแบบการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ไม่เหมาะสม - ช่องทางการแจ้งเบาะแส/ร้องเรียนในการเฝ้าระวังการทุจริตด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๙
รวม		๒๐

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ

ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

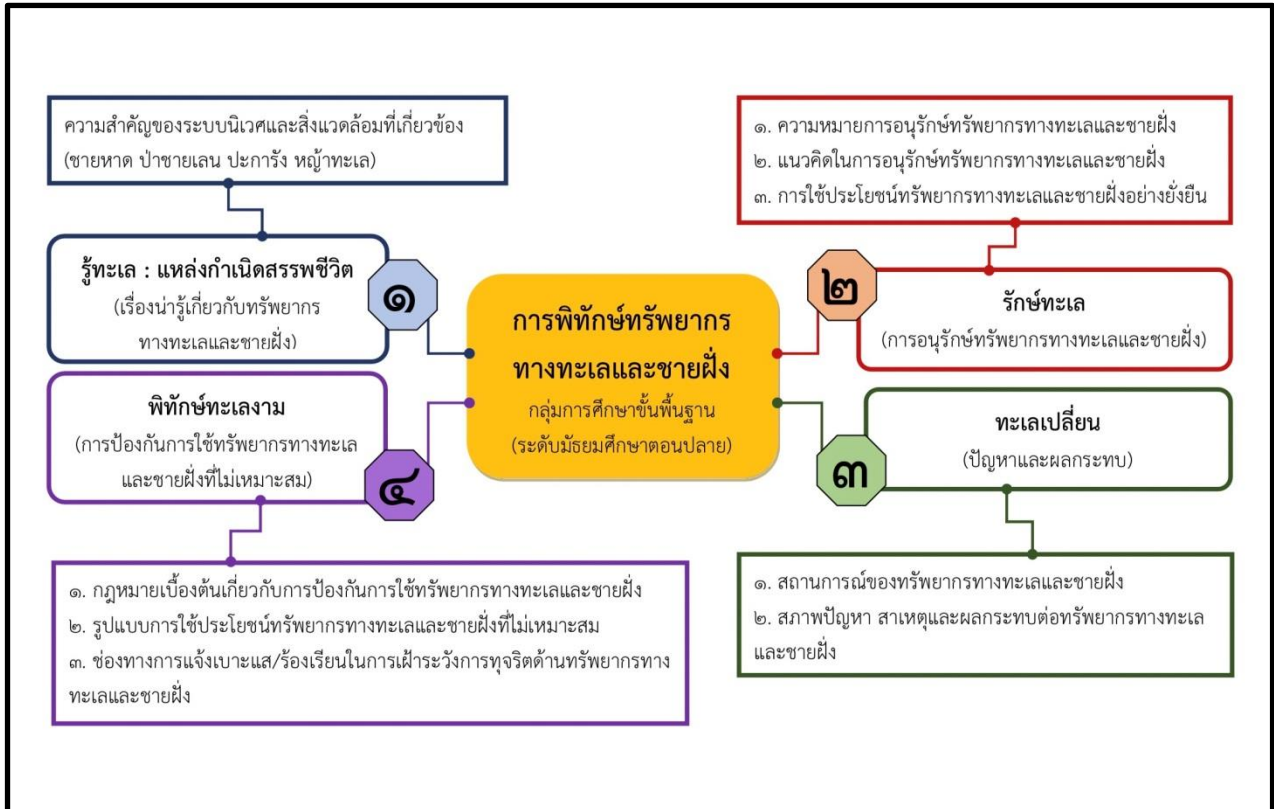
กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้

ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG - จิตพอเพียงต้านทุจริต ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็ง เสริมสร้างความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตของประชาชนทั่วไป

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำหรับกลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๑	รู้ทะเล : แหล่งกำเนิด สรรพชีวิต (เรื่อนำรู้เกี่ยวกับ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง)	๑. อธิบายความสำคัญของ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องได้ ๒. อธิบายประโยชน์ของ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้	๔	ความสำคัญของระบบ นิเวศและสิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้อง (ชายหาด ป่าชายเลน ปะการัง หญ้าทะเล)	ความรู้ (Knowledge: N)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้โครงงาน เป็นฐาน (Project based Learning) - การใช้ปัญหาเป็น ฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการ เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - platform - https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/การ อภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม ระหว่างการจัดการ เรียนรู้ - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน
๒	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง)	อธิบายความหมายและแนวคิด การอนุรักษ์ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่งได้	๓	๑. ความหมายการ อนุรักษ์ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง ๒. แนวคิดในการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้ สถานการณ์จำลอง	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/การ อภิปราย

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
				๓. การใช้ประโยชน์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งอย่างยั่งยืน		- การใช้ปัญหาเป็น ฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์ เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning)	- สื่อดิจิทัล	- เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - platform - https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	- การสังเกตพฤติกรรม ระหว่างการจัดการ เรียนรู้ - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน
๓	ทะเลเปลี่ยน (ปัญหาและ ผลกระทบ)	๑. วิเคราะห์สถานการณ์ของ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ ๒. วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุและผลกระทบต่อ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้	๔	๑. สถานการณ์ของ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้ ๒. สภาพปัญหา สาเหตุ และผลกระทบต่อ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๑. ตื่นรู้ (Realize : R) ๒. พอเพียง (Sufficient : S)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้โครงงาน เป็นฐาน (Project based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์ เป็นฐาน (Phenomenon based Learning)	- เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล เช่น คลิป์วิดีโอ ภาพยนตร์สั้น	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง - platform https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	- การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม /การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๔	พิทักษ์ทะเลงาม (การแก้ไขปัญหา)	๑. สรุปสาระสำคัญของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ ๒. อภิปรายความสำคัญของ การด้านทุจริตได้ ๓. วิเคราะห์ช่องทางการแจ้ง เบาะแสการทุจริตทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งได้	๙	๑. กฎหมายเบื้องต้น เกี่ยวกับการป้องกันการ ใช้ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ๒. รูปแบบการใช้ ประโยชน์ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่งที่ไม่ เหมาะสม ๓. ช่องทางการแจ้ง เบาะแส/ร้องเรียนในการ เฝ้าระวังการทุจริตด้าน ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) ๕. โปร่งใส (Transparent : T) ๖. เอื้ออาทร (Generosity : G)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้ สถานการณ์จำลอง - การใช้โครงงาน เป็นฐาน (Project based Learning) - การใช้ปัญหาเป็น ฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการ เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง - platform เช่น เฟซบุ๊ก อินตราแกรม ไลน์ - https://itcenter.dmcr.go.th /detailAll/๓๕๘/nw	- การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม /การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม ระหว่างการจัด การเรียนรู้ - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน

๕.แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทักษะศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖.แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สำหรับ ระดับอุดมศึกษา

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการจัดการกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนาธรรมที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคนผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทุจริตศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรป่าไม้ ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

ดังนั้น “การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” จึงเป็นเรื่องหนึ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นผลประโยชน์ของชาติ และมีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าชายเลน แนวชายหาด เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อประเทศ เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ตลอดจนสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างมากมาย ปัจจุบันการพัฒนาประเทศทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล อีกทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้

อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง หรือใช้ในทางที่มีขอบก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุมการเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการเข้าใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยควรมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด จึงนำสู่การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้ และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในการนี้ นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้เกิดความหวงแหนในทรัพยากรสำคัญของชาติ รวมถึงปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต แยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมได้ มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการทุจริต นำไปสู่การสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน

๒.วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตที่ส่งผลต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเสนอแนวทางเบื้องต้นในการเฝ้าระวังปัญหาการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

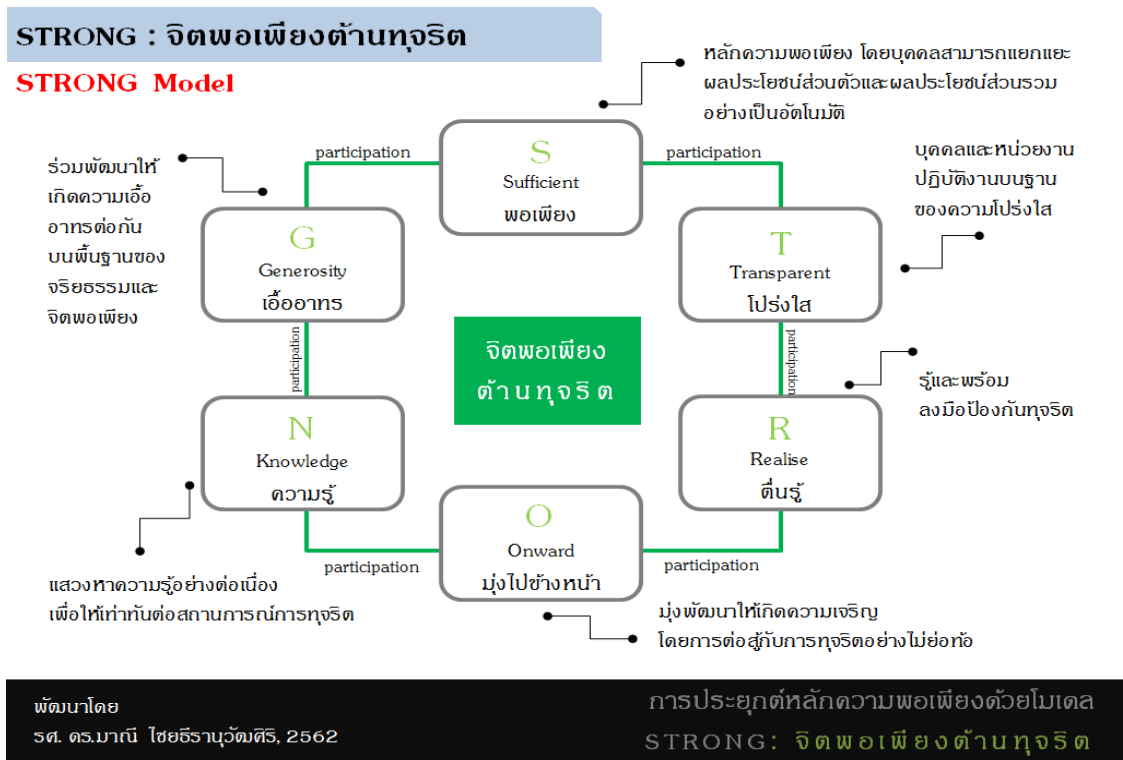
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ความหมาย ประเภท และความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง (ชายหาด ป่าชายเลน ปะการัง หญ้าทะเล พื้นที่ปากแม่น้ำ) - ทรัพยากรสัตว์น้ำ - การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน - แนวคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑๒
๒	กฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - พรบ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ - พรก.การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ - พรบ.การเดินเรือในน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ - พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - พรบ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔ - พรบ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ - พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ - พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ - ตัวอย่างการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๙
๓	ผลกระทบจากการทุจริต - ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ภาพรวมประเทศ สังคม ชุมชน ตนเอง)	๙
๔	แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต - มาตรการป้องกันการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคม กฎระเบียบระหว่างประเทศ) - แนวทางในการเฝ้าระวังการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ช่องทางการแจ้งเบาะแส/ร้องเรียนการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑๕
รวม		๔๕

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ

ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

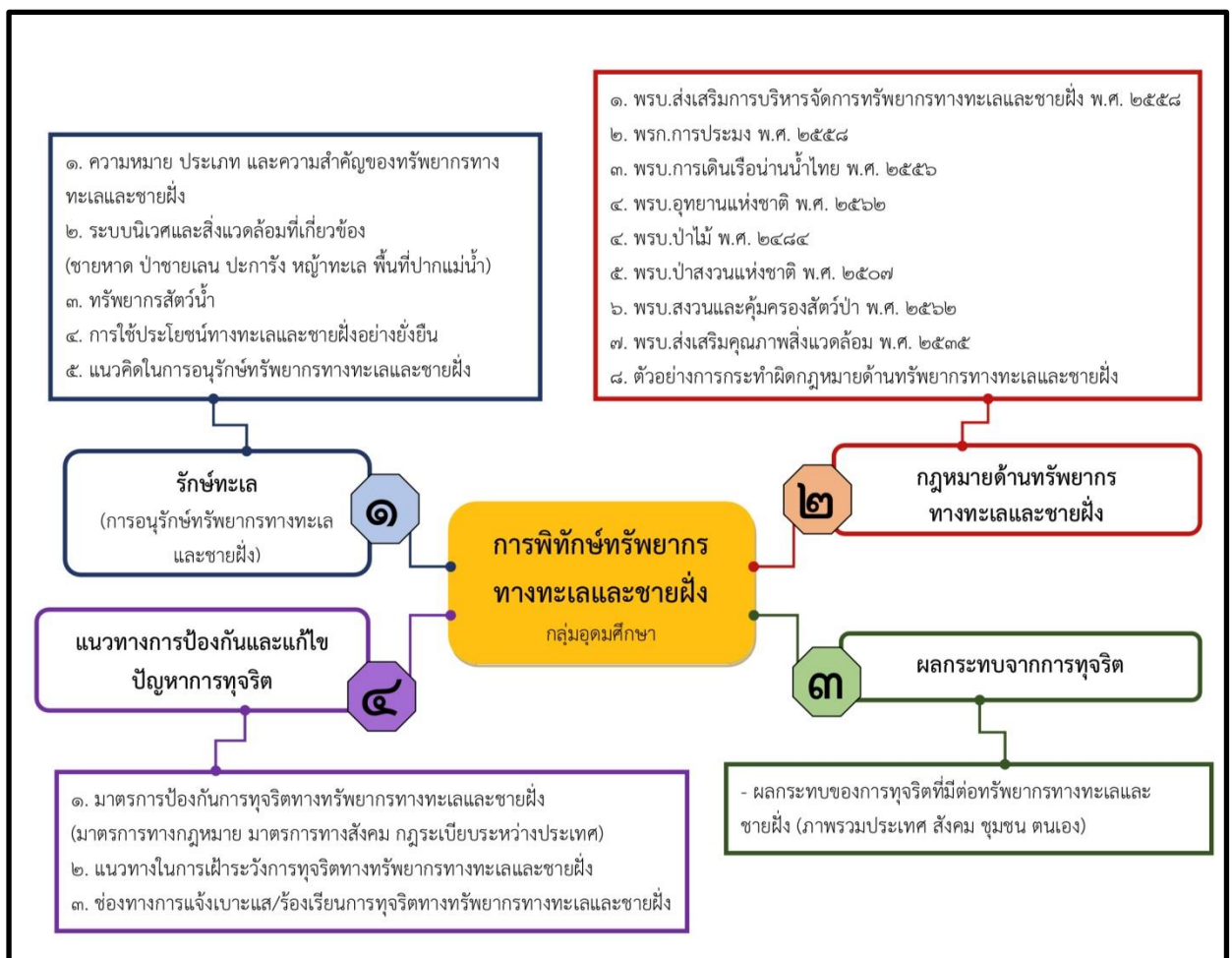
กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้

ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG - จิตพอเพียงต้านทุจริต ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็ง เสริมสร้างความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตของประชาชนทั่วไป

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำหรับกลุ่มอุดมศึกษา

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๑	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง)	๑. วิเคราะห์ความสำคัญ ของทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่มีต่อการ ดำรงชีวิตของมนุษย์ได้ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญ ของระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้ ๓. วิเคราะห์ลักษณะ ประเภท รูปแบบของ ทรัพยากรสัตว์น้ำได้ ๔. วิเคราะห์แนวความคิดการ อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งได้ ๕. วิเคราะห์ประโยชน์ของ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๑๒	๑. ความหมาย ประเภท และความสำคัญของ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง ๒. ระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง (ชายหาด ป่าชายเลน ปะการัง หญ้าทะเล พื้นที่ ปากแม่น้ำ) ๓. ทรัพยากรสัตว์น้ำ ๔. การใช้ประโยชน์ทาง ทะเลและชายฝั่งอย่าง ยั่งยืน ๕. แนวคิดในการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง	ความรู้ (Knowledge: N)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - platform - https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	- การทดสอบ - การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ - การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน
๒	กฎหมายด้าน ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง	วิเคราะห์สาระสำคัญของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๙	๑. พรบ.ส่งเสริมการ บริหารจัดการทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒. พรก.การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓. พรบ.การเดินเรือ น่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ ๔. พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S) ๔. โปร่งใส (Transparent : T)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้ สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็น ฐาน (Problem based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - platform	- การทดสอบ - การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ - การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ - การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
				๕. พรบ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ๖. พรบ.ป่าสงวน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ๗. พรบ.สงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ๘. พรบ.ส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ๙. ตัวอย่างการกระทำผิด กฎหมายด้านทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง				https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw	
๓	ผลกระทบจากการ ทุจริต	วิเคราะห์ผลกระทบของ การทุจริตด้านทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง พร้อมทั้งยกตัวอย่างได้	๙	ผลกระทบของการทุจริต ที่มีต่อทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง (ภาพรวมประเทศ สังคม ชุมชน ตนเอง)	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S) ๔. โปร่งใส (Transparent : T)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การสะท้อน ความคิด (กรณีศึกษา) - การใช้ปัญหาเป็น ฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์ เป็นฐาน (Phenomenon based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - platform https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw	- การทดสอบ - การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/การ อภิปราย - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
						<ul style="list-style-type: none"> - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การศึกษานอกสถานที่ (Site Visit) 			
๔	แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเล	<p>๑. ออกแบบมาตรการจัดการปัญหาการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้</p> <p>๒. ออกแบบแนวทางในการเฝ้าระวังการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้</p> <p>๓. ออกแบบช่องทาง การแจ้งเบาะแสการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้</p>	๑๕	<p>๑. มาตรการป้องกันการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคม กฎระเบียบระหว่างประเทศ)</p> <p>๒. แนวทางในการเฝ้าระวังการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</p> <p>๓. ช่องทางการแจ้งเบาะแส/ร้องเรียนการทุจริตทางทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</p>	<p>๑. ความรู้ (Knowledge: N)</p> <p>๒. ตื่นรู้ (Realize : R)</p> <p>๓. พอเพียง (Sufficient : S)</p> <p>๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)</p> <p>๕. โปร่งใส (Transparent : T)</p> <p>๖. เอื้ออาทร (Generosity : G)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปราย - การสะท้อนความคิด (กรณีศึกษา) - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การศึกษานอกสถานที่ (Site Visit) 	<ul style="list-style-type: none"> - คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ - ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - platform <p>https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดการเรียนรู้ - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทศนศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

(๑) จัดทำเป็น ๑ รายวิชา จำนวน ๓ หน่วยกิต

(๒) จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถนำเนื้อหาใหม่ในหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ไปปรับใช้/ประยุกต์ใช้ในรายวิชาของตนเอง

(๓) จัดทำเป็นวิชาเลือก

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สำหรับ กลุ่มทหารและตำรวจ

๑.ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการจัดการกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนาธรรมที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคนผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรป่าไม้ ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

ดังนั้น “การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” จึงเป็นเรื่องหนึ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นผลประโยชน์ของชาติ และมีความสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าชายเลน แนวชายหาด เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อประเทศ เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ตลอดจนสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างมากมาย ปัจจุบันการพัฒนาประเทศทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล อีกทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง หรือใช้ในทางที่มิชอบก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุมการเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยควรมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด จึงนำสู่การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้ และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในการนี้ กลุ่มทหารและตำรวจ ถือเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญ เป็นผู้รักษากฎหมาย สร้างความสงบสุขให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการต้านทุจริตด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม มีความสุจริตในบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งมีส่วนร่วมแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้อำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้อย่างเหมาะสม
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงหน้าที่ในการต้านทุจริต

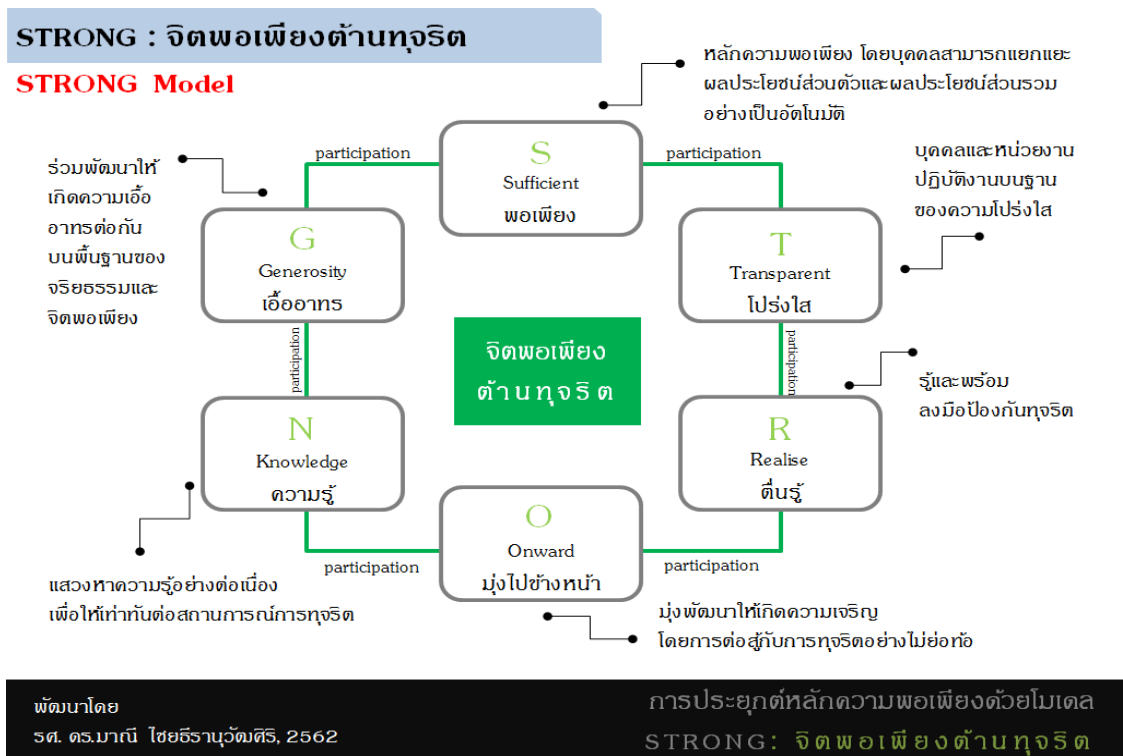
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) <ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย ประเภท และความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับทางทะเลและชายฝั่ง - การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน - แนวคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 	๒
๒	กฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง <ul style="list-style-type: none"> - พรบ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ - พรก.การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ - พรบ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ - พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - พรบ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๖๔ - พรบ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ - พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ - พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ - พรบ.ความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ตัวอย่างการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 	๓
๓	หลักนิติรัฐ นิติธรรม กับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - หลักนิติรัฐ นิติธรรมในบริบทของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หลักเกี่ยวกับการใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่) - การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 	๒
๔	หน้าที่ในการด้านทุจริต <ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่ตามกฎหมายและหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การทุจริตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 	๒
รวม		๙

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไซยธีรานุวัณศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ

ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

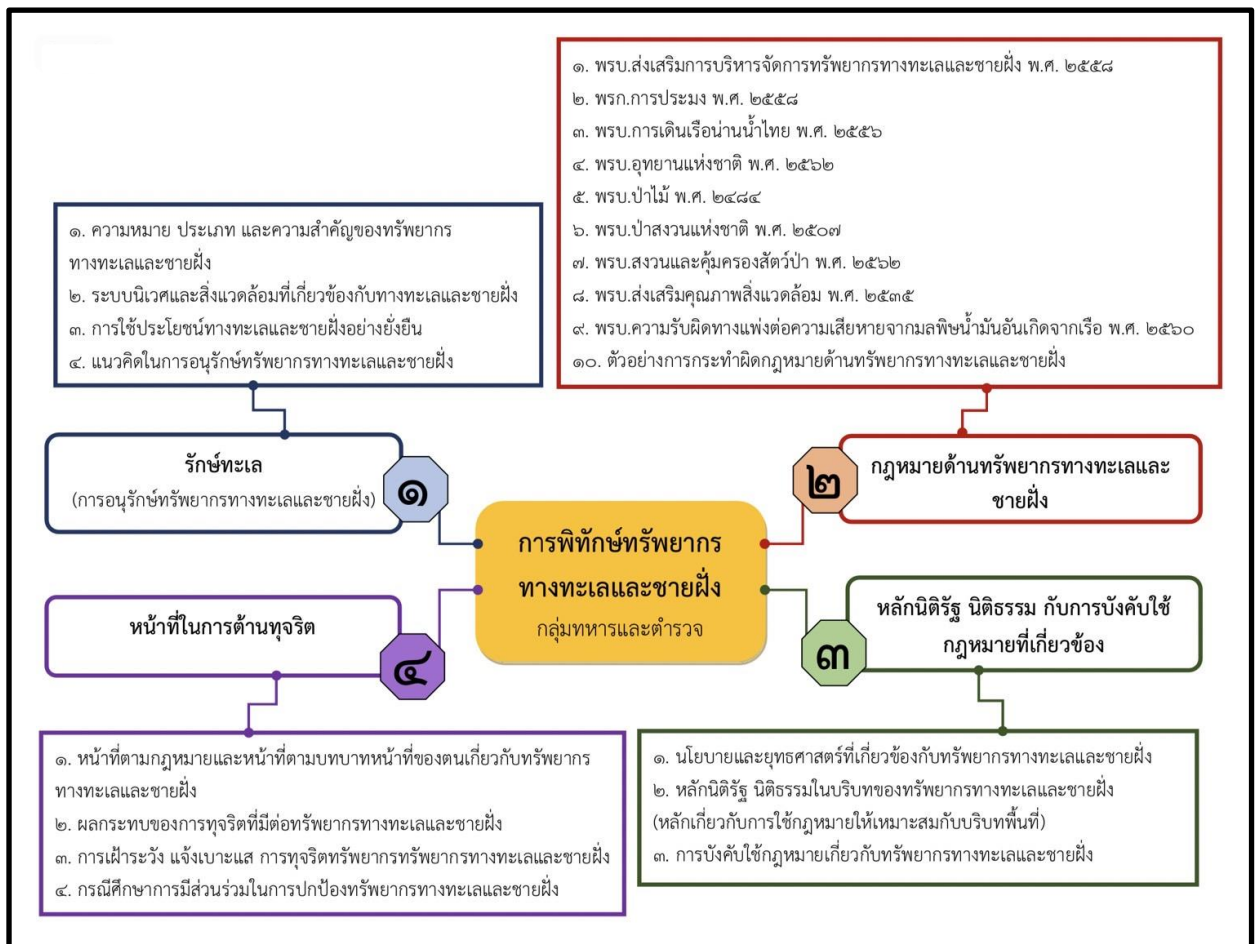
จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้

ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG - จิตพอเพียงต้านทุจริต ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็ง เสริมสร้างความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตของประชาชนทั่วไป

**แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กลุ่มทหารและตำรวจ**

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๑	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง)	๑. อธิบายความหมาย ประเภท และความสำคัญ ของทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งได้ ๒. อธิบายความสำคัญของ ระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้ ๓. อธิบายประโยชน์ของ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้ ๔. อธิบายความหมายและ แนวคิดการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๒	๑. ความหมาย ประเภท และ ความสำคัญของทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง ๒. ระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ ทางทะเลและชายฝั่ง ๓. การใช้ประโยชน์ทางทะเล และชายฝั่งอย่างยั่งยืน ๔. แนวคิดในการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง	ความรู้ (Knowledge: N) ตื่นรู้ (Realize : R) พอเพียง (Sufficient : S)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์ จำลอง- - การใช้ปัญหาเป็น ฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการ เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - platform - https://itcenter.dmcr.g o.th/detailAll/๓๕๘/nw	-การทดสอบ -การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/การ อภิปราย -การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ -การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน
๒	กฎหมายด้าน ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง	สรุปสาระสำคัญของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๓	๑. พรบ.ส่งเสริมการบริหาร จัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒. พรก.การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓. พรบ.การเดินเรือในน้ำ ไทย พ.ศ. ๒๕๕๖	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S) ๔. โปร่งใส (Transparent : T)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์ จำลอง- - การใช้กรณีศึกษา	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	-การทดสอบ -การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/การ อภิปราย

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
				๔. พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕. พรบ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔ ๖. พรบ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ๗. พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ๘. พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ๙. พรบ.ความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑๐. ตัวอย่างการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		- การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา		- platform - https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw	-การสังเกต -พฤติกรรมระหว่างการจัดการเรียนรู้ -การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๓	หลักนิติรัฐ นิติธรรมกับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑. วิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ ๒. ตระหนักถึงการนำนิติรัฐ นิติธรรมมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่	๒	๑. นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒. หลักนิติรัฐ นิติธรรมในบริบทของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หลักเกี่ยวกับการใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่)	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - platform	-การทดสอบ -การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย -การสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดการเรียนรู้

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
				๓. การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๔. โปร่งใส (Transparent : T) ๕. เอื้ออาทร (Generosity : G)	- การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา		- https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw	-การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๔	หน้าที่ในการด้านทุจริต	๑. ตระหนักถึงหน้าที่ตามกฎหมาย และตามบทบาทหน้าที่ของตนในการด้านทุจริต ๒. วิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้	๒	๑. หน้าที่ตามกฎหมายหรือหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒. ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๓. การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสการทุจริตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๔. กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) ๔. โปร่งใส (Transparent : T) ๕. เอื้ออาทร (Generosity : G)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - platform - https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw	-การทดสอบ -การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย -การสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดการเรียนรู้ -การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทักษะศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ทหาร - หลักสูตรตามแนวทางการรับราชการและหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้
- (๒) ตำรวจ - หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง

สำหรับ วิทยาการ ป.ป.ช./ บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนาที่ที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคนผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรป่าไม้ ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

ดังนั้น “การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” จึงเป็นเรื่องหนึ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นผลประโยชน์ของชาติ และมีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าชายเลน แนวชายหาด เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อประเทศ เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ตลอดจนสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างมากมาย ปัจจุบันการพัฒนาประเทศทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล อีกทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง หรือใช้ในทางที่มิชอบก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุมการเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้อย่างต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยควรมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด จึงนำสู่การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในการนี้ กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ เป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญในแก้ไขปัญหาการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย และระเบียบต่างๆ ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจในทุกหน่วยงาน คือกลุ่มวิทยากรตัวคุณ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต รวมถึงตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ปลูกฝังให้เกิดความหวงแหน เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนเลือกใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้อย่างเหมาะสม
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงหน้าที่ในการต้านทุจริต
- ๒.๕ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเสนอแนวทางการป้องกันการทุจริตอย่างมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จาก

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

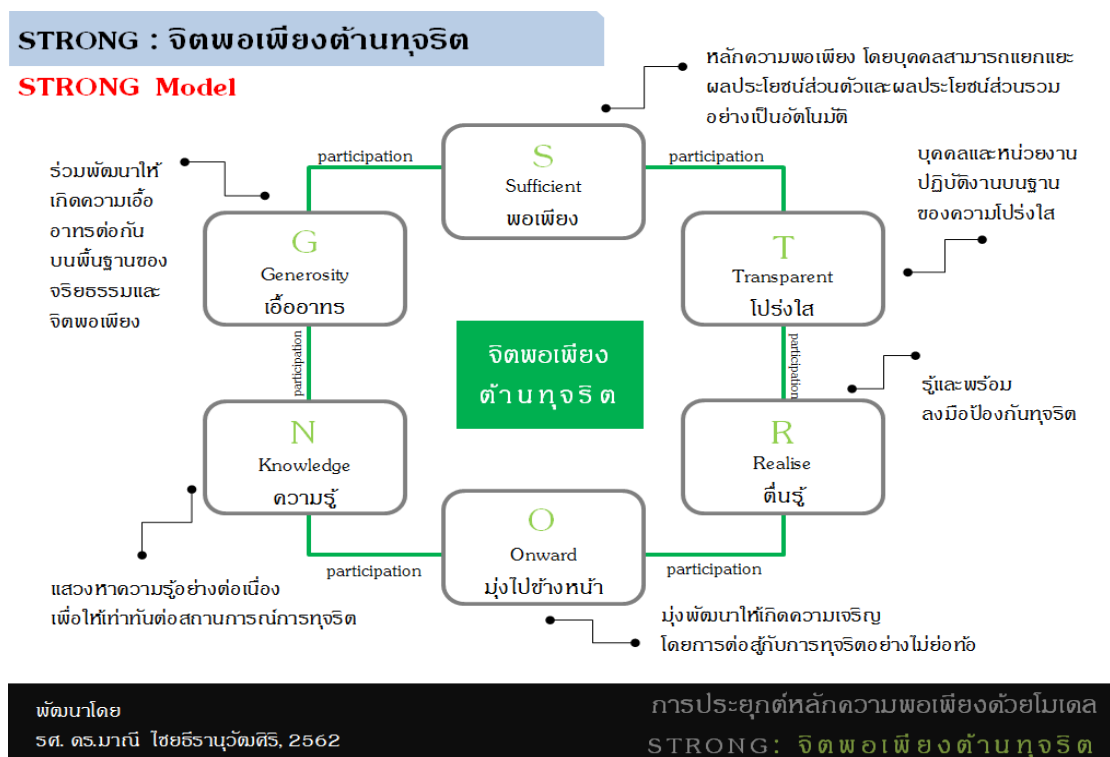
ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ความหมาย ประเภท และความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - แนวคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน	๓
๒	กฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - พรบ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ - พรก.การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ - พรบ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ - พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ - พรบ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๔ - พรบ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ - พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ - พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ - พรบ.ความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ตัวอย่างการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๓
๓	หลักนิติรัฐ นิติธรรม กับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - นโยบายและยุทธศาสตร์ - หลักนิติรัฐ นิติธรรม (หลักเกี่ยวกับการใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่) - การบังคับใช้กฎหมาย	๓
๔	แนวทางป้องกันการทุจริตอย่างมีส่วนร่วม - หน้าที่ตามกฎหมายหรือหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ผลกระทบของการทุจริตต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - หลักการสร้างการมีส่วนร่วม - ประเภทของความขัดแย้งและการป้องกัน - แนวทางการป้องกันการทุจริต (การป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม และเฝ้าระวังการทุจริต)	๓
รวม		๑๒

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ

ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้จักความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีความใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

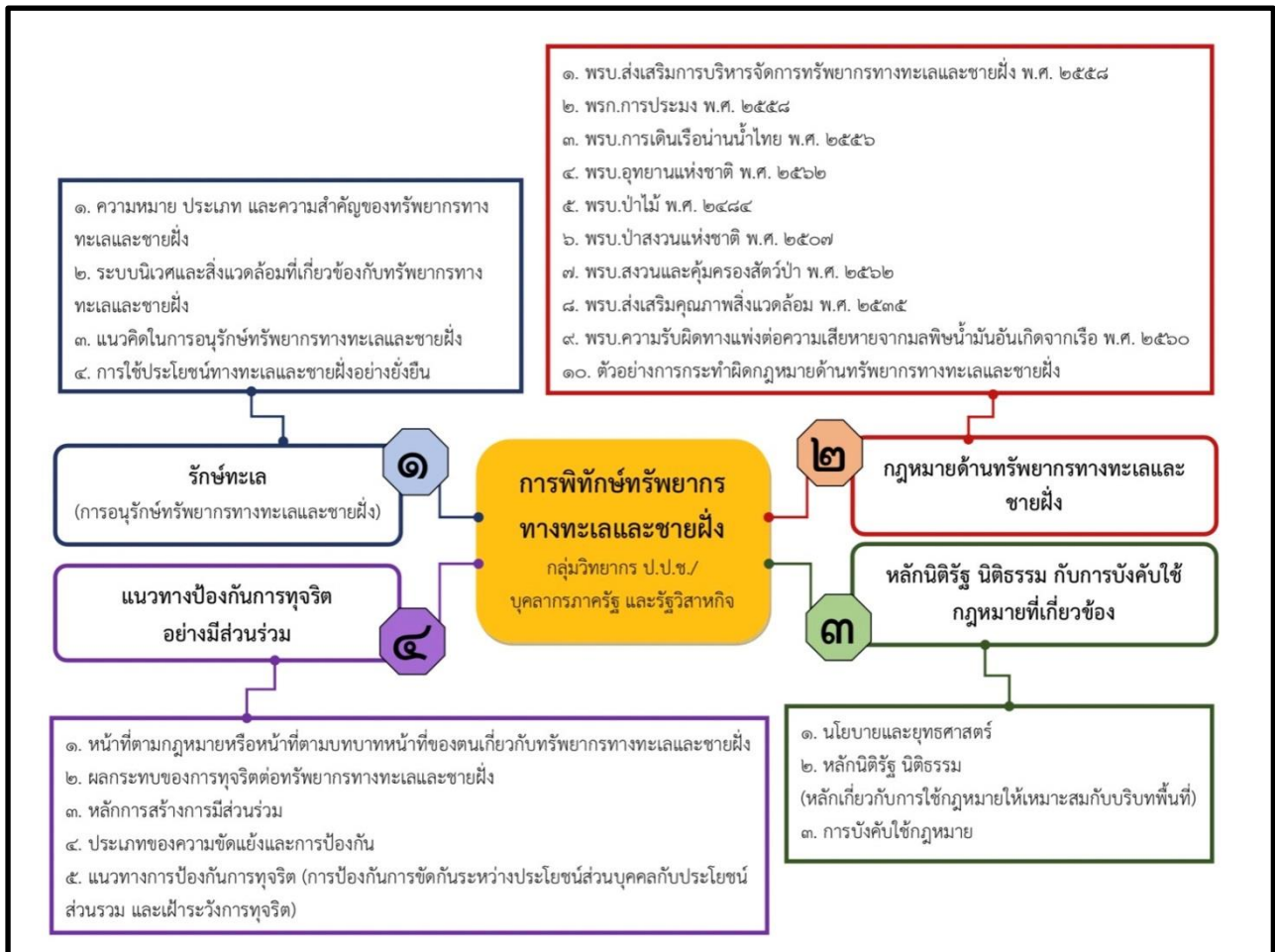
กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการ

เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจ การทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไป ประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริต ให้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG - จิตพอเพียงต้านทุจริต ซึ่งเป็นองค์กรภาค ประชาชนที่มีความเข้มแข็ง เสริมสร้างความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตของประชาชนทั่วไป

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำหรับกลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๑	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ ทรัพยากรทาง ทะเลและ ชายฝั่ง)	๑. อธิบายความหมาย ประเภท และความสำคัญ ของทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งได้ ๒. อธิบายความสำคัญ ของระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้ ๓. อธิบายความหมาย และแนวคิดการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้ ๔. วิเคราะห์ประโยชน์ ของทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่มีต่อการ พัฒนาประเทศได้	๓	๑. ความหมาย ประเภท และ ความสำคัญของทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง ๒. ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ๓. แนวคิดในการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๔. การใช้ประโยชน์ทางทะเล และชายฝั่งอย่างยั่งยืน	๑. พอเพียง (Sufficient : S) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. ความรู้ (Knowledge: N)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้สถานการณ์ จำลอง - การใช้ปัญหาเป็น ฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการ เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ ใบ กิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเล และศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง - Platform - เว็บไซต์	- การทดสอบ - การใช้คำถาม และให้ข้อมูล ย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ - การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน
๒	กฎหมายด้าน ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง (กฎหมายด้าน ทรัพยากรทาง ทะเลและ ชายฝั่ง)	อธิบายสาระสำคัญของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๓	๑. พรบ.ส่งเสริมการบริหาร จัดการทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒. พรก.การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓. พรบ.การเดินเรือบนน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ ๔. พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕. พรบ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔	๑. พอเพียง (Sufficient : S) ๒. โปร่งใส (Transparent : T) ๓. ตื่นรู้ (Realize : R) ๕. ความรู้ (Knowledge: N)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์ จำลอง - การใช้โครงงานเป็น ฐาน (Project based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเล และศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง - Platform - เว็บไซต์	- การทดสอบ - การใช้คำถาม และให้ข้อมูล ย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
				๖. พรบ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ๗. พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ๘. พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ๙. พรบ.ความรับผิดชอบต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑๐. ตัวอย่างการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		- การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา			- การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๓	หลักนิติรัฐ นิติธรรม กับการ บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑. วิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ ๒. ตระหนักถึงการนำนิติรัฐ นิติธรรมในใช้ในการบังคับใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่	๓	๑. นโยบายและยุทธศาสตร์ ๒. หลักนิติรัฐ นิติธรรม (หลักเกี่ยวกับการใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่) ๓. การบังคับใช้กฎหมาย	๑. พอเพียง (Sufficient : S) ๒. โปร่งใส (Transparent : T) ๓. ตื่นรู้ (Realize : R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity : G)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล - กรณีศึกษา	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนโยบาย/ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง - Platform - เว็บไซต์	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
						- การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning) - กรณีศึกษา			
๔	แนวทางป้องกัน การทุจริตอย่าง มีส่วนร่วม	๑. ตระหนักถึงหน้าที่ตาม กฎหมาย และตาม บทบาทหน้าที่ของตนใน การด้านทุจริต ๒. วิเคราะห์ผลกระทบต่อ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้ ๓. ออกแบบวิธีการสร้าง การมีส่วนร่วมในการด้าน ทุจริตทางทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่งได้ ๔. วิเคราะห์ความ เชื่อมโยงของความขัดแย้ง และการป้องกันการทุจริต ทางทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ๕. ออกแบบแนวทางการ ป้องกันการทุจริตทาง ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง	๓	๑. หน้าที่ตามกฎหมายหรือ หน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของตน เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ๒. ผลกระทบของการทุจริตต่อ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๓. หลักการสร้างการมีส่วนร่วม ๔. ประเภทของความขัดแย้ง และการป้องกัน ๕. แนวทางการป้องกันการ ทุจริต (การป้องกันการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับ ประโยชน์ส่วนรวม และเฝ้า ระวังการทุจริต)	๑. พอเพียง (Sufficient : S) ๒. โปร่งใส (Transparent : T) ๓. ตื่นรู้ (Realize : R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity : G)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์ จำลอง - การใช้ปัญหาเป็น ฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการ เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา - การศึกษาดูงานนอก สถานที่	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเล และศูนย์การเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้อง - Platform - เว็บไซต์	-การทดสอบ -การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย -การสังเกต พฤติกรรมระหว่าง การจัดการเรียนรู้ -การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทศนศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๒) ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- (๓) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สำหรับ กลุ่มโค้ช

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนาธรรมที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคนผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรป่าไม้ ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

ดังนั้น “การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” จึงเป็นเรื่องหนึ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นผลประโยชน์ของชาติ และมีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าชายเลน แนวชายหาด เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อประเทศ เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ตลอดจนสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างมากมาย ปัจจุบันการพัฒนาประเทศทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล อีกทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้

อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง หรือใช้ในทางที่มีขอบก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุมการเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยควรมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด จึงนำสู่การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้ และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในการนี้ กลุ่มกลุ่มโค้ช ถือเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ภาคประชาชนในพื้นที่ จึงควรจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมในพื้นที่ของตนเอง รวมถึงควรมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต รวมถึงตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ปลูกฝังให้เกิดความหวงแหน เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทุจริตที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

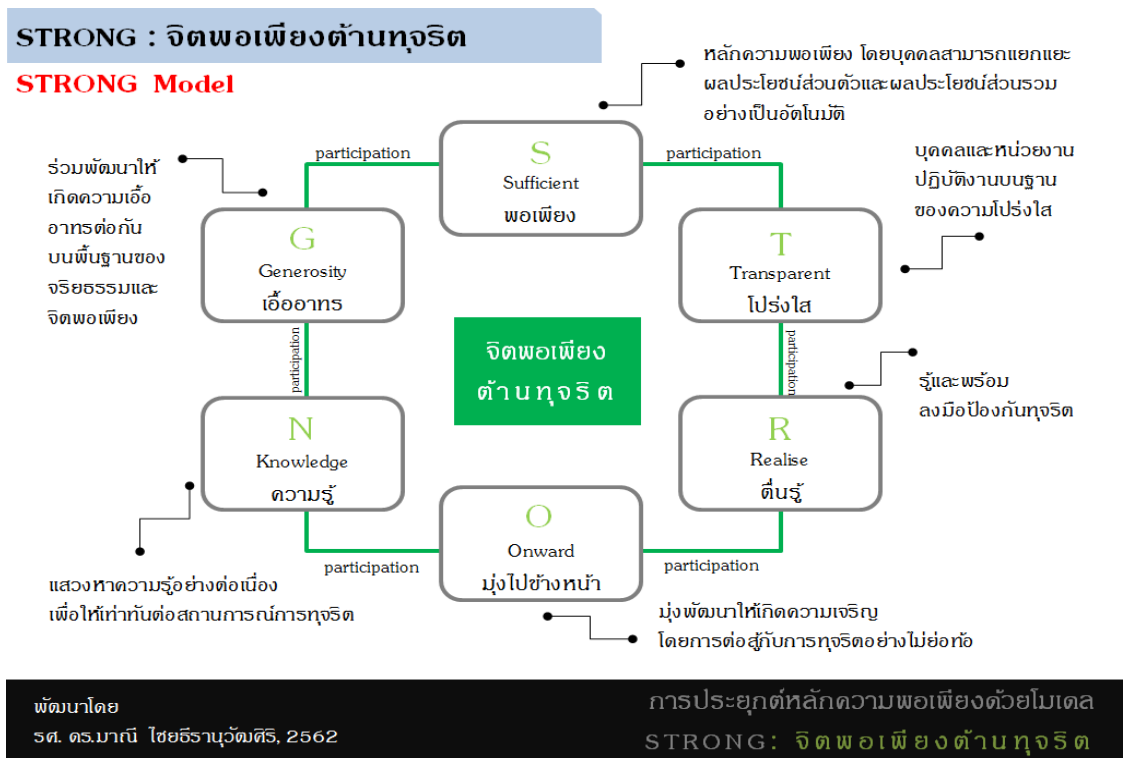
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ความหมาย ประเภท และความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน - แนวคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๒
๒	กฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (กฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง) - พรบ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ - พรก.การประมง พ.ศ.๒๕๕๘ - พรบ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.๒๕๕๖ - พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ - พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ - พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ - ประมวลกฎหมายอาญา (เช่น ม.๑๕๗) / ป.แพ่ง - พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญ ป.ป.ช. - กรณีศึกษาการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๔
๓	สถานการณ์และผลกระทบของการทุจริต - ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ตัวอย่างสถานการณ์และผลกระทบของการทุจริต	๒
๔	เทคนิคการถ่ายทอดอย่างมืออาชีพ (หลักการถ่ายทอดความรู้) - การวิเคราะห์ผู้เรียน - เทคนิคการสื่อสารและการถ่ายทอดความรู้ - หลักการคัดเลือกสื่อ - การประเมินผลการเรียนรู้	๔
รวม		๑๒

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ

ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้

ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG - จิตพอเพียงต้านทุจริต ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็ง เสริมสร้างความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตของประชาชนทั่วไป

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำหรับกลุ่มโค้ช

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๑	รักษ์ทะเล (การอนุรักษ์ ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง)	๑. อธิบายความหมาย ประเภท และความสำคัญ ของทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องได้ ๓. อธิบายประโยชน์ของ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้ ๔. อธิบายความหมายและ วิเคราะห์แนวคิดการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๒	๑. ความหมาย ประเภท และ ความสำคัญของทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง ๒. ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ๓. การใช้ประโยชน์ทางทะเลและ ชายฝั่งอย่างยั่งยืน ๔. แนวคิดในการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑. พอเพียง (Sufficient : S) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. ความรู้ (Knowledge: N)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์ จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็น ฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - กรณีศึกษา - การศึกษาดูงานนอก สถานที่	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรม ทรัพยากรทาง ทะเลและ ชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง - Platform - เว็บไซต์	- การทดสอบ - การใช้คำถาม และให้ข้อมูล ย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรม - การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน
๒	กฎหมายด้าน ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง (กฎหมายด้าน ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง)	วิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งได้	๔	๑. พรบ.ส่งเสริมการบริหาร จัดการทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒. พรก.การประมง พ.ศ.๒๕๕๘ ๓. พรบ.การเดินเรือบนน้ำไทย พ.ศ.๒๕๕๖	๑. พอเพียง (Sufficient : S) ๒. โปร่งใส (Transparent : T) ๓. ตื่นรู้ (Realize : R)	- การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์ จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)	- เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ ทางทะเลและ ศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ให้ข้อมูล ย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
	และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง)			๔. พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ ๕. พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ๖. พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ๗. ประมวลกฎหมายอาญา (เช่น ม.๑๕๗) / ป.แพ่ง ๘. พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญ ป.ป.ช. ๙. กรณีศึกษาการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๕. ความรู้ (Knowledge: N)	- การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา - การศึกษาดูงานนอกสถานที่		- Platform - เว็บไซต์	-การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๓	สถานการณ์และผลกระทบของการทุจริต (ผลกระทบของการทุจริตที่ส่งผลต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	วิเคราะห์ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้	๒	๑. ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒. ตัวอย่างสถานการณ์และผลกระทบของการทุจริต	๑. พอเพียง (Sufficient : S) ๒. โปร่งใส (Transparent : T) ๓. ตื่นรู้ (Realize : R) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) ๕. ความรู้ (Knowledge: N) ๖. เอื้ออาทร (Generosity : G)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - Platform	-การทดสอบ -การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย -การสังเกตพฤติกรรม -การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
						<ul style="list-style-type: none"> - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ 		<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ 	
๔	เทคนิคการถ่ายทอดอย่างมืออาชีพ (หลักการถ่ายทอดความรู้)	๑. วิเคราะห์ผู้เรียนได้ ๒. สื่อสารและถ่ายทอดความรู้ได้ ๓. คัดเลือกสื่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ ๔. วิเคราะห์ผลการประเมินการเรียนรู้ได้	๔	๑. การวิเคราะห์ผู้เรียน ๒. เทคนิคการสื่อสารและการถ่ายทอดความรู้ ๓. หลักการคัดเลือกสื่อ ๔. การประเมินผลการเรียนรู้	๑. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) ๒. ความรู้ (Knowledge: N) ๓. เอื้ออาทร (Generosity : G)	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ - การใช้กรณีศึกษา - การฝึกปฏิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - Platform - เว็บไซต์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทศนศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๒) ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- (๓) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สำหรับ กลุ่มประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้อื่นโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนาธรรมที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคนผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรป่าไม้ ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

ดังนั้น “การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” จึงเป็นเรื่องหนึ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นผลประโยชน์ของชาติ และมีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าชายเลน แนวชายหาด เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อประเทศ เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ตลอดจนสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างมากมาย ปัจจุบันการพัฒนาประเทศทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล อีกทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้

อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์หากใช้อย่างไม่ระมัดระวัง หรือใช้ในทางที่มีขอบก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุมการเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยควรมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด จึงนำสู่การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้ และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

ในการนี้ กลุ่มประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นกลุ่มภาคประชาชนที่มีบทบาทสำคัญ เนื่องจากมีวิถีชีวิตอยู่ในชุมชน ควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต รวมถึงตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ปลูกฝังให้เกิดความหวงแหน เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการสงวน รักษา ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒.๕ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างเหมาะสม

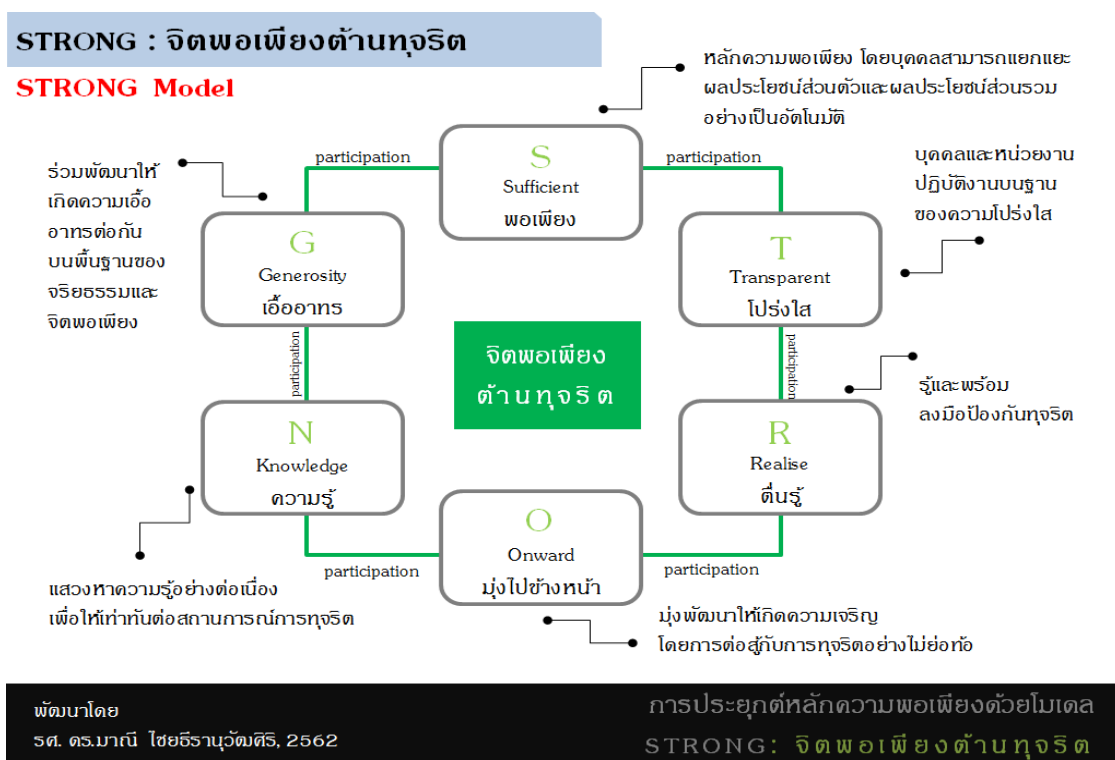
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ความหมาย ประเภท และความสำคัญของทรัพยากร - ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง - การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน - การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหน้าบ้าน / ตามบริบทของพื้นที่ (สงวน รักษา ปั่นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์)	๓
๒	กฎหมายใกล้ตัว (กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - พรบ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ - พรก.การประมง พ.ศ.๒๕๕๘ - พรบ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.๒๕๕๖ - พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ - พรบ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔ - พรบ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ - พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ - พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ - กรณีศึกษาการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๓
๓	ภัยใกล้ตัวของการทุจริต (ผลกระทบของการทุจริตที่ส่งผลต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - ตัวอย่างผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๓
๔	การแยกแยะผลประโยชน์และแนวทางป้องกันการทุจริต - การแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม - ความเสียหายที่เกิดจากการขัดกันของประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม - แนวทางการป้องกัน/เฝ้าระวังการทุจริตที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๓
รวม		๑๒

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

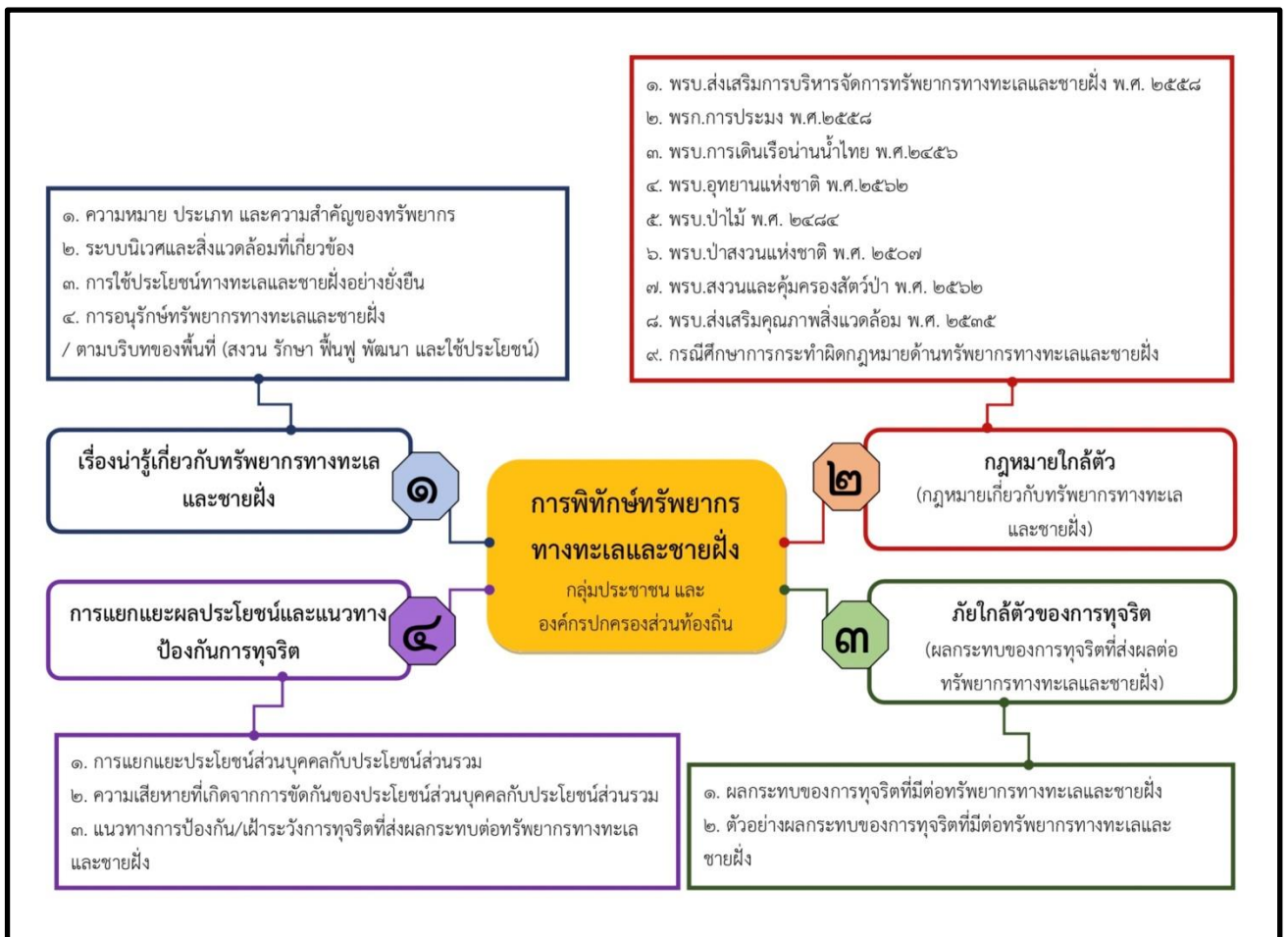
การพัฒนาสังคมไทยให้มีความใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG - จิตพอเพียงต้านทุจริต ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็ง เสริมสร้างความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตของประชาชนทั่วไป

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำหรับกลุ่มประชาชน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่.	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
๑	เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑. อธิบายความหมาย ประเภทและความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ ๒. อธิบายความสำคัญของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้ ๓. อธิบายประโยชน์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ ๔. อธิบายความหมายและแนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามบริบทของพื้นที่ได้	๓	๑. ความหมาย ประเภทและความสำคัญของทรัพยากร ๒. ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ๓. การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน ๔. การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง / ตามบริบทของพื้นที่ (สงวน รักษา พัฒนา และใช้ประโยชน์)	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา - การศึกษาดูงานนอกสถานที่	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสาร ความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - platform - https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๒	กฎหมายใกล้ตัว (กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	๑. สรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ ๒. แสดงตัวอย่างกรณีศึกษาการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้	๓	๑. พรบ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒. พรก.การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓. พรบ.การเดินเรือน่านน้ำไทย พ.ศ.๒๕๕๖	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S) ๔. โปร่งใส (Transparent : T)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสาร ความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การอภิปราย - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่.	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
				๔. พรบ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ ๕. พรบ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔ ๖. พรบ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ๗. พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ๘. พรบ.ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ๙. กรณศึกษาการกระทำผิดกฎหมายด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		- การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา - การศึกษาดูงานนอกสถานที่	- ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- platform - https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw	
๓	ภัยใกล้ตัวของการทุจริต (ผลกระทบของการทุจริตที่ส่งผลต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	อภิปรายผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พร้อมทั้งยกตัวอย่างได้	๓	๑. ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒. ตัวอย่างผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. โปร่งใส (Transparent : T)	- การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - platform	- การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่.	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
						<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ 		<ul style="list-style-type: none"> - https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw 	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน
๔	การแยกแยะผลประโยชน์และแนวทางการป้องกันการทุจริต	<ul style="list-style-type: none"> ๑. แยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมได้ ๒. วิเคราะห์ความเสียหายที่เกิดจากการขัดกันของประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมได้ ๓. นำเสนอแนวทางการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ 	๓	<ul style="list-style-type: none"> ๑. การแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ๒. ความเสียหายที่เกิดจากการขัดกันของประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ๓. แนวทางการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ความรู้ (Knowledge: N) ๒. ตื่นรู้ (Realize : R) ๓. พอเพียง (Sufficient : S) ๔. มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) ๕. โปร่งใส (Transparent : T) ๖. เอื้ออาทร (Generosity : G) 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปราย - การใช้เกม (Game based Learning) - การใช้สถานการณ์จำลอง - การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning) - การใช้กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - คลิปวิดีโอ - ภาพยนตร์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องสมุด - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - พิพิธภัณฑ์ทางทะเลและศูนย์การเรียนรู้ - เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - platform - https://itcenter.dmcr.go.th/detailAll/๓๕๘/nw 	<ul style="list-style-type: none"> - การทดสอบ - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา ชม.	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	STRONG model				
						- การศึกษาดูงานนอก สถานที่			

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน การสืบค้นข้อมูล การแบ่งกลุ่มอภิปราย การศึกษากรณีศึกษา ทศนศึกษา การอภิปราย สถานการณ์จำลอง โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) เกม (Game based Learning) ตลอดจนการระดมสมอง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง โดยมีวิธีการประเมินจากการทดสอบ การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การประเมินผลงานและตรวจผลงาน การตรวจสอบใบกิจกรรม

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รวมถึงการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) จัดฝึกอบรมให้กับภาคประชาชน
- (๒) จัดเป็นกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
- (๓) บูรณาการกับวิถีชีวิตในชุมชน
- (๔) จัดเป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ สำหรับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ติดต่อ/สอบถาม

 ศูนย์ให้คำปรึกษาหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา

 @842djsda

 aced.onacc@gmail.com

 02 528 4000 ต่อ 7115

